

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

„Sietuva“ pakvietė į Rūtos Šepetytės knygos suitiktuves – 8 psl.

- Tema: Išeivijos indėlis – 2, 9
- Neįtikinantys prez. Obama aiškinimai – 3
- Amerika – ubagų kraštas? – 3
- „Nauja karta“ paminėjo Kovo 11-ąją – 4
- Šiaulių miesto (Prūdelio) sūnus – 5
- Skautybės kelias – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- Mūsų stalui – 9
- Atostogų rojus – 12, 14
- Gyvenimo nuotrupos (6) – 13

Valiutų santykis
1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

Atidaryti Lietuvos ir Brazilijos prekybos rūmai

San Paulo (URM info) – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų viceministrė Asta Skaistgirytė Liauškienė balandžio 12 d. San Paulo mieste, Brazilijoje, atidarė Lietuvos ir Brazilijos prekybos rūmus, kurie padės abiejų šalių verslininkams stiprinti tarpusavio prekybinius ryšius. Pagrindinė Rūmų paskirtis – padėti įmonėms, ieškančioms naujų galimybių Lietuvos ir Brazilijos rinkose. Rūmai bendradarbiaus su įvairiomis verslo organizacijomis Brazilijoje ir Lietuvoje, stengdamiesi padėti įmonėms surasti partnerius savo veiklos plėtrai.

Bendradarbiavimu su Brazilijos įmonėmis besidomintys Lietuvos verslininkai jau gali kreiptis į Rūmus (www.lithuaniabrazil.com). Lietuvos ir Brazilijos prekybos rūmams vadovauja Brazilijos verslininkas Danilo Talanskas, rūmų garbės narys yra Lietuvos garbės konsulas San Paulo Francisco Ricardo Blagevitch.

Lietuvos užsienio reikalų viceministrė balandžio 11–15 d. lankosi Brazilijoje ir Argentinoje, kur dalyvauja dvišaliuose politiniuose pasitarimuose, susitinka su vietos verslininkais, lietuvių bendruomenės ats-

Lietuvos užsienio reikalų viceministrė Asta Skaistgirytė Liauškienė balandžio 12 dieną Brazilijos San Paulo mieste atidarė Lietuvos ir Brazilijos prekybos rūmus. **URM** nuotr.

tovais, dalyvauja kultūriniuose renginiuose. San Paulo aukštojo mokslo įstaigoje Fundacao Armando Alvarés Penteadó A. Skaistgirytė Liauškienė skaitė paskaitą apie Lietuvos užsienio politikos pagrindinius uždavinius. Vėliau ji susitiko su Brazilijos Lietuvių Bendruomene, kuriai

palinkėjo puoselėti lietuviybę bei garsinti Lietuvos vardą savo gerais darbais ir gražiais sumanymais. Brazilijoje gyvena gausiausia lietuvių išeivių bendruomenė Lotynų Amerikoje. Manoma, kad šioje šalyje gali gyventi iki 250,000 lietuvių kilmės asmenų.

Pabrango prašymai gauti Lietuvos pilietybę

Vilnius (Delfi.lt) – Lietuvos vyriausybė patvirtino naujus valstybės rinkliavos dydžius už prašymų dėl Lietuvos (LR) pilietybės nagrinėjimą. 142 litais apmokestinamas prašymų dėl LR pilietybės atkūrimo nagrinėjimas. Už prašymų dėl LR pilietybės suteikimo supaprastinta tvarka nagrinėjimą bus renkama 176 Lt, natūralizacijos tvarka – 179 Lt, išimties tvarka – 178 Lt valstybės rinkliava. Prašymų dėl pilietybės grąžinimo nagrinėjimas apmokestintas 184 Lt, o

atsisakymo – 122 Lt valstybės rinkliava.

Toks sprendimas priimtas atsižvelgiant į balandžio 1 d. įsigaliojusio Pilietybės įstatymo ir Valstybės rinkliavų įstatymo reikalavimus. Iki šiol valstybės rinkliava buvo imama tik už prašymo atsisakyti pilietybės nagrinėjimą. Taip pat apmokestintos procedūros, susijusios su Šengeno vizų išdavimu: už prašymų išduoti Šengeno vizą nagrinėjimą bus renkama 207 Lt, Šengeno vizos išdavimo

6–12 metų vaikams prašymo nagrinėjimas – 121 Lt, už išduotos Šengeno vizos galiojimo laikotarpio ir (arba) buvimo trukmės pratęsimą – 104 litų valstybės rinkliava. Ši valstybės rinkliava nustatyta vadovaujantis Bendrijos vizų kodekso nuostatomis ir atitinka Šengeno erdvėje taikomų mokesčių, susijusių su vizų išdavimu, dydžius – 60 eurų suaugusiems ir 35 eurai 6–12 metų vaikams bei 30 eurų mokestis už vizos galiojimo pratęsimą.

PLB ir Seimo komisijos akiratyje – Valdovų rūmų ateitis

Vilnius (BNS, „Draugo“ info) – Balandžio 12–15 dienomis LR Seime posėdžiauja Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) komisija, kuri aptaria labai įvairius klausimus – nuo švietimo Vilnijos krašte iki Valdovų rūmų atstatymo. Posėdžiuose taip pat nagrinėjami Lietuvos valstybės užsienio politikos svarbiausi uždaviniai, Lietuvos kariuomenės, valstybės įstaigų ir jų veiklos pertvarka, lietuviškų mokyklų padėties Lenkijoje klausimai. Aptariamas „Globalios Lietuvos“ kūrimo strategijos rengimas, balsavimo internetu galimybė, užsienyje gyvenančių lietuvių stažuoti ir studijų programos, taip pat televizijos kanalo „LTV World“ ir dvigubos pilietybės klausimai. Darbą Seimo ir PLB komisija baigs penktadienį priimdama nutarimus svarstytais klausimais.

Nukelta į 10 psl.

Seime, Konstitucijos salėje, šią savaitę vyksta Seimo ir PLB komisijos posėdžiai.

LR Seimo nuotr.

Redakcijos žodis

Besikeičianti politinė padėtis dažnai priverčia pakeisti keliautojų planus, tačiau drąsūs lietuvių buriuotojai tikisi, kad jiems pavyks išvengti pavojų plaukiant palei šiaurinius Afrikos krantus. Nepaisant, jog buvo gautas įspėjimas neartėti prie Maroko, mūsų buriuotojų ekspedicija „Gold of Lithuania 2011“ ruošiasi nuo birželio 7 iki liepos 9 d. tęsti kelionę aplink Viduržemio jūrą, atkartodama didiko Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio plaukimą XVI a. Šiemet įgula ketina galutinai apiplaukti Viduržemio jūrą, jų kelias tęsis palei Prancūziją, Ispaniją ir Maroką. Projektas vyksta jau trečius metus, šiemetinė kelionė nežada būti rami, kadangi buriuotojams teks plaukti vietomis, kur pilna karinių laivų, pradedant Alžyru ir baigiant Tuniso bei Libijos teritorija. Turint omeny, kad lietuvių misija yra taiki – įgula ketina skelbti švietėjiškas idėjas, bendradarbiaudama su Vilniaus universitetu, bei ambasadoriauti rugsėjį Lietuvoje vyksiančiam Europos krepšinio čempionatui – reikia tikėtis, kad nuo jų Fortūna tikrai nenusisuks.

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasižymėti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: IŠEIVIJOS INDĖLIS

Išeiviai bando žadinti prezidentės atmintį

AUDRONĖ SRĖBALIENĖ

„WikiLeaks“ paviešinta JAV diplomatų ataskaita, atskleidusi neigiamą prezidentės Dalios Grybauskaitės požiūrį į išeiviją, vieną garsių išeivių Raimundą Mieželį užklupo Lietuvoje, kai jis verslo reikalais į tėvynę buvo trumpam atvykęs iš Pietų Amerikos.

Pagal JAV diplomatų ataskaitą, prezidentė nusivylė išeivijos lietuvių pažadais – esą jie nepritraukė žadėtų investicijų, kad Lietuva klestėtų. Anot „WikiLeaks“ paskelbto dokumento, D. Grybauskaitės manymu, dauguma išeivių buvo labiau suinteresuoti tapti valdžios samdomais ekspertais (kai kurie jų tiesiogiai dirbo Lietuvoje) nei aukoti.

Buvęs prezidento Valdo Adamkaus patarėjas 79 metų Raimundas Mieželis – vienas išeivių. Jis pasijuto taip, lyg būtų gavęs prezidentės smūgį į nugarą.

– Kas jus prieš keliolika metų atvedė į tėvynę?

– Nuo 1958-ųjų mano verslas buvo susijęs su popieriaus gamybos pramone. Dirbau bendrovės „Container Corporation of Amerika“ padalinyje Kolumbijoje, vėliau Venesueloje, Argentinoje, Monake. Iš Monte Carlo teko vadovauti šios įmonės fabrikams. Tuo metu, kai Lietuva atkūrė nepriklausomybę, dirbome išvien su didžiausia Australijos popieriaus gamybos įmone, kurios savininkas buvo lenkų kilmės. Ketinome investuoti Lenkijoje arba Lietuvoje.

Dažnai važinėjau į Lietuvą, ieškodamas ryšių su įmonėmis: su Vilniaus „Medienos plaušo“ gamybos įmone (dabar bendrovė „SCA Packaging“), tuomečiu „Klaipėdos kartonu“, Verkių, Grigiškių popieriaus fabrikais. Bet nei Lietuvoje, nei Lenkijoje investuoti mums nepavyko.

1997 metais, kai V. Adamkus kandidatavo į prezidentus, grįžau į Lietuvą – atvykau iš Argentinos.

– Ar išeivių iš Lietuvos indėlis į laisvę atgavusią tėvynę – iš tiesų toks menkas?

– Manau, kad prezidentė taip kalbėdama vienu mostu nubraukė indėlių tų žmonių, kurie sugrįžo į Lietuvą dirbti: buvusio finansų ministro Vytauto Dudėno, buvusio Lietuvos kariuomenės vado generolo majoro Jono Kronkaičio, šviesaus atminimo Vainos Vėbraitės, dirbusios švietimo ir mokslo viceministre. Kaip ir šviesaus atminimo profesoriaus Juliaus Šmulksčio – buvusio prezidento V. Adamkaus patarėjo.

Dar galiu priminti, kad daugybė išeivijos profesorių dėstė ir tebedėsto Lietuvos universitetuose. Juk Vytauto Didžiojo universitetas Kaune 1989 metais buvo atkurtas bendromis išeivijos ir Lietuvos mokslininkų pastangomis.

Ir Bronius Vaškelis, vėliau ėjęs rektoriaus pareigas, ir profesorius Algirdas Avižienis daug dirbo, kol buvo pasiektas tikslas, ir universitetas pradėjo veiklą. O kaip galima nuvertinti University of Maryland profesorių, branduolinės energetikos specialistą Kazį Almeną – vieną mokslininkų, parengusių Ignalinos atominės elektrinės saugos studiją.

– Bet JAV diplomatų ataskaitoje sakoma, kad išeiviams D. Grybauskaitė priekaištavo, kad jie per pastaruosius dvidešimt metų nepritraukė žadėtų užsienio investicijų.

– Nemanau, kad Lietuvoje tik šildėsi rankas Vytautas Gruodis. Jis buvo ilgametis Lietuvos ekonominės plėtros agentūros įkūrėjas ir vadovas, buvęs BMI („Baltic Management Institute“ – Baltijos vadybos institutas) generalinis direktorius. V. Gruodis padėjo Lietuvai rasti ne vieną užsienio investuotoją.

Viešėdamas Vilniuje buvau apsistojęs pas savo bendraamžį Algį Didžiulį iš Kolumbijos, vieną „Klaipėdos naftos“ steigėjų. Juk tai viena svarbiausių ir pelningiausių Lietuvos įmonių. Arba Viktoras Gediminas Gruodis. Jis kartu su Juozu Kazicku, norėdami prisidėti prie Lietuvos ūkio plėtros ir taip pagelbėti tėvynei, dar 1991 metais įkūrė „Litcom“ – dabartinę telekomunikacijų bendrovę „Omnitel“. Sėkmingai gyvuoja Jūratės Kazickaitės įsteigtos įmonės „Jūratės akmenėliai“ verslas.

V. G. Gruodis kartu su Vaclovu Kontrausku Birštone yra įkūrę ir Karališkąją rezidenciją – privačius senelių namus. Tai irgi didelė investicija.

Pagaliau išeivijos lietuvio Mariaus Jakulio-Jasono investicijos yra ir dabartinis „Radisson Blu Astorija“ viešbutis Vilniuje, ir svečių namai „Mano Liza“, ir dar nebaigtas viešbutis „Kempinski“. M. Jakulis-Jasonas

1992 metais Vilniuje įsteigė teisės paslaugų įmonę „AAA Baltic Service Company“. Šiuo metu ji turi apie 10,000 klientų, tarp jų – ir užsieniečiai, besidomintys galimybėmis investuoti Lietuvoje.

California gyvenantis inžinierius Vytautas Šliūpas, siekdamas padėti smulkiesiems Lietuvos ūkininkams, 1999-aisiais Šiaulių apskrityje įsteigė Auksučių eksperimentinį ūkį. V. Šliūpas vadovau-

ja paramą ūkiui iki šiol teikiančiam Auksučių fondui. „Baltijos televiziją“ įkūrė taip pat išeivis – verslininkas iš Bostono Kęstutis Makaitis.

– Išeivijai paprieikąštauta dėl jos nenoro aukoti. Gal kitų tautų emigrantai dosniau remia savo kraštiečius?

– Ypač gausiai savo tėvynainius išeivijoje remia dvi tautos: žydai – Izraelį ir airiai – savo tėvynę. Airių emigracijoje gyvena ypač daug. Tuo tarpu lietuvių, latvių ar estų išeivija nėra turtinga, nors Lietuvoje gyvenantiems žmonėms gal atrodo ir kitaip. Bet pasakyti, kad išeivija Lietuvai per mažai davė, nekorektiška. Manysčiau, pirmiau reikėtų įvertinti tai, ar Lietuva yra pasirengusi priimti pagalbą. Deja, Lietuvoje ir dabar yra labai daug užsienio investicijų trukdžių.

Pavyzdžiui, prieš keletą metų išeivijos lietuviai inžinieriai Brutenis ir Romas Veitai finansavo mokslinę studiją, skirtą išsiaiškinti, kam būtų galima panaudoti trąšų gamyklos „Lifosa“ gamybos atliekas – fosfogipsą. Studijos duomenimis, iš jo būtų galima gaminti statybinį gipsą. Tačiau investuoti į tokią gamyklą ketinusiems broliams Veitams nepasisekė susikalbėti su Aplinkos ministerija. Kita vertus, nenoras suteikti išeivijos lietuviams dvigubos pilietybės taip pat daro žalą galimoms investicijoms.

– Chirurgai iš Čikagos John Lubicky ir Terry Light kasmet, nuo 1993-ųjų iki šiol, atvyksta į Vilnių konsultuoti sergančių vaikų ir atlikti sudėtingiausių ortopedinių operacijų. Ar duris į Lietuvą jiems irgi atvėrė išeiviai?

– Šie chirurgai kartu su medikų brigada į nepriklausomybę atkūrusią Lietuvą atvyko talkinant organizacijai „Lietuvos vaikų viltis“. Gražinos Liautaud vadovaujama organizacija iki šiol bendradarbiauja su Vilniaus universiteto vaikų ligonine. Medicinos labdaros organizacija „Lithuanian Mercy Lift“, kuriai vadovauja Vilytė Lendraitienė, į Lietuvą yra atsiuntusi net 125 mln. JAV dolerių vertės vaistų, medicinos priemonių. „Lithuanian Mercy Lift“ ir šiuo metu remia krūties vėžio profilaktikos programą.

– Aukštųjų medicinos technologijų įmonė „Vittamed“ kartu su Kauno technologijos universiteto mokslininkais sukūrė medicinos įrangą, kuri naudojama galvos traumų diagnostikai karo sąlygomis. Kaip mokslininkams pavyko sulaukti JAV gynybos departamento paramos finansuojant tyrimus?

– Tai Aloyzo Petriko nuopelnas. Jis – Lietuvos ir Amerikos verslo tarybos New York vadovas, bendrovės „Vitta Corporation“ prezidentas. Jis yra ir „Vittamed“ savininkas. A. Petrikas Lietuvoje yra įsteigęs ir daugiau įmonių. Viena jų susijusi su grybų verslu, kita gamina nendrinius stogus.

– Kodėl išeivija susigundė paremti Valdovų rūmų atstatymą?

– Tuomet, kai juos pradėta statyti, tarp Valdovų rūmų paramos fondo steigėjų buvo ir JAV lietuvių. Tarp rėmėjų yra ir vienas mano bičiulis amerikietis, kurio žmona – lietuvė. Jis, kaip ir išeiviai, vylėsi, kad Valdovų rūmai bus ne tik muziejus – kad jie bus naudojami visuomenės reikmėms. Kalbėta, kad rūmai turėtų tapti vienu iš turizmo objektų, kuriuose būtų galima trumpam apsistoti. Jie būtų tarsi viena po Lietuvos dvarus besidriekiančio turizmo kelio stočių. Panašių sumanymų turėjo ir JAV lietuvis Raimondas Petrauskas, Šešuolėlių dvaro savininkas. Investuodamas pinigus į dvaro atstatymą jis galvojo ir apie tai, kad dvaro pastatuose galės apsistoti turistai, kad juose bus organizuojami kultūros renginiai. Visa tai dabar ir vyksta.

– Jūs ketinate įsikurti Lietuvoje. Tačiau, kiek žinau, neseniai Vilniuje pardavėte savo butą. Vadinasi, ateities nesiejate su tėvyne? Nukelta į 9 psl.

Prarėjus vos dviem dienoms nuo Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos nutarimo, reikalaujančio, kad Libijos diktatoriaus Moammar Gaddafi kariniai daliniai pasitrauktų iš sukilėlių užimtų teritorijų, jau sekmadienį, kovo 20 d., jungtinės Vakarų valstybių pajėgos pradėjo ginkluotą Libijos sostinės Tripoli puolimą. Iš JAV ir Anglijos prie Libijos krantų esančių karo laivų pakilo šimtai „Tomahawk” raketų. Šį kartą, kas retai būna, prie jų prisidėjo ir prancūzų karo lėktuvai. Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy išsakė tvirtą pasiryžimą Gaddafi sudrausti. Laimei, bent Lietuva nutarė neprisidėti prie šių veiksmų Libijoje.

Toks grubus Libijos suverenumo pažeidimas sulaukė atitinkamo Gaddafi atkirčio – jis puolikus apkaltino grįžimu prie Vakarų kolonializmo ir prie kadaise vykusių senųjų laikų krikščionių Kryžiaus karų prieš musulmonų kraštus. Panašiai pasisakė keli Arabų lygos vadovai, taip pat ir Rusijos premjeras Vladimir Putin.

Pačiam Obama tuo laiku lankantis Pietų Amerikoje, tokį JAV žingsnį paaiškinti teko valstybės sekretorei Hillary Clinton: „Mes suprantame, kad jei tuojau nesuimsime šio žygio, Gaddafi „įtūžyje įvykdys nenusakomai žiaurias žudynes”. Prez. George W. Bush irgi panašiai kalbėjo, prieš pradėdamas savo tuometinio sen. Obama stipriai kritikuotą žygį į Iraką, mus gąsdindamas, kad Saddam Hussein turįs masinio naikinimo ginklų, kuriuos bet kada galėjo pradėti naudoti.

Nobelio taikos premiją pelnęs Obama karinius veiksmus Libijoje

Neįtikinantys prez. Obama aiškinimai

ALEKSAS VITKUS

pradėjo, nežinodamas, kas reikš pergale: ar sukilėlių apsaugojimas, o gal Gaddafi nuvertimas? Nors Obama buvo sakęs, kad „Gaddafi has to go”, JT rezoliucija to nesakė. „Karas Libijoje neturėtų tęstis ilgai”, – sakė Obama, žadėdamas „reikalą sutvarkyti per dienas, o ne savaites”.

Bet jau po kelių savaičių gynybos sekretorius Robert Gates pripažino, kad, norint padėti sukilėliams, į Libiją gali tekti siųsti JAV ginklus ir net patarėjus. Manytume, kad jis gerai prisimena Vietnamą, kur prez. Kennedy siuntė tik patarėjus, po ko suliepsnojo daug metų tęsėsis nuožmus karas. Būdamas atsargesnis, Gates, buvęs JAV saugumo (CIA) vadovas, jau pasirūpino, kad į Libiją būtų siunčiami CIA agentai susipažinti su sukilėlių vadovybe, įvertinti jų pergalės prieš Gaddafi galimybes ir – svarbiausia – patikrinti, ar sukilėliai nėra tik užsimaskavę „al-Qaeda” teroristai.

Kovo 28 d. prez. Obama prisirengė bandyti aiškinti, kodėl jis nutarė imtis šio žygio prieš nieko neužpuolusią valstybę. Pirmiausia jis pabrėžė, kad neveiklumas leistų Gaddafi pradėti jau H. Clinton minėtas žudynes, dėl ko tūkstančiai pabėgėlių trauktųsi į kaimynines nestabilias Tuniso ir Egipto valstybes, dar visai

neseniai išgyvenusias vyriausybių pasikeitimus. Aiškinimai buvo dviprasmiški. Nors Obama sakė, kad Gaddafi „reikia pašalinti”, jis taip pat tvirtino, kad jis į Libiją sausumos karių nesiųs. Žinodamas daugumos amerikiečių nenorą JAV įvelti jau net į trečią karą su dar viena musulmonų valstybe, jis stengėsi sudaryti išpūdį, kad pagrindinį karo prieš Libiją vaidmenį perims NATO vadovaujamos pajėgos.

2002 m. sen. Obama pasisakė prieš Irako karą, sakydamas, jog „nors Saddam Hussein ir pjauna savuosius, mes neturime teisės kištis”. „Hussein mums nesudaro tiesioginio pavojaus, todėl su juo reikia elgtis taip, kaip ir su bet koku kitu diktatoriumi, – tuomet aiškino jis, – kurį ilgainiui istorija uždengs dulkėmis.”

2008 m. rinkiminės kampanijos metu kandidatas į prezidentus Obama ir vėl sakėsi esąs prieš prez. G. W. Bush vedamą karą Irake. Tapęs prezidentu, jis išplėtė JAV karo veiksmus Afganistane, o dabar jau bombarduoja Libiją, nors buvo aiškinęs, kad yra neteisėta užpulti mus nepuolusią ir mums negrasinančią valstybę. Libija juk mūsų nei užpuolė, nei mums grasino.

Prieš pradėdamas karą, Bush keletą mėnesių aiškino apie būtinybę

nušalinti nuo Irako valdžios diktatorių Hussein, kuris turėjo planą įsigyti branduolinius ginklus ir kuris užpuolė JAV strategiškai svarbią Kuveito valstybę. Bush pagaliau gavo ir Kongreso pritarimą. Tuo tarpu Obama, norėdamas nubauti Gaddafi, Kongresą tiesiog ignoravo ir užpuolė abejotinos Amerikai strateginės vertės kraštą.

JT Saugumo Taryba 1992 m. paskelbė Libiją esant teroristine valstybe, jos valdovą Gaddafi apkaltino susprogdinus „Pan Am 103” skrydžio lėktuvą. Ilgainiui Gaddafi pakeitė savo karingą politiką. 2003 m. jis atsisakė savo planuotos branduolinių ginklų programos, o 2004 m. Libija net tapo Saugumo Tarybos nare, po ko 2006 m. JAV su Libija atnaujino diplomatinius santykius. 2008 m. Italija, valdžiusi Libiją nuo 1911 iki 1941 m., pasirašė draugystės sutartį su Gaddafi. 2009 m. G-8 šalių susirinkime Gaddafi ir Obama spaudė vienas kitam rankas. Kodėl įvyko toks staigus politikos posūkis?

Pagarsėjusi „no-fly zone” kol kas neparodė jokių lemtingų rezultatų, bet jau kainavo šimtus milijonų dolerių. Gaddafi vis dar puola, o sukilėliai nerodo jokių pastangų stumtis Tripoli link. Jei oro antpuoliai nesulaikys Gaddafi tariamo ar tikro civilių žudymo, prez. Obama bus sunku pasitraukti be aiškos pergalės.

Nors Obama sakosi savo žygiu išgelbėjęs tūkstančius Libijos piliečių nuo kruvinų Gaddafi rankų, tokios taikios apaštališkos doktrinos jis nesilaikė Egipte, Sirijoje ir kitur; kadangi ten toks elgesys neatitiktų JAV ir jų sąjungininko – Izraelio – interesų.

Su skauduliu skaitau „Drauge” laiškus, kuriuose skaitytojai ne tiek skundžiasi, kiek piktai priekaištauja nusipelnusiam laikraščiui, kodėl jis ubagauja, prašydamas aukų. Todėl esu priversta parodyti kitą šios pasaulyje galingos ir turtais pertekusios „auksinės” Amerikos pusę.

Viena garbinga Lietuvos išeivė, iškili asmenybė, gyvenanti Čikagos šiaurėje, davė medžiagos šitam straipsniui pasiguodusi telefonu. Esą ją nežmoniškai vargina nuolatiniai telefoniniai skambučiai, kurių kasdien sulaukia 5–6, ir jų vis gausėja. Tai – visuomet aukų prašytojai: įvairūs dvasininkai bažnyčioms, Čikagos policininkai – jaunuolių globos labui, prijuočiantieji veteranams – padėti ir sušelpiti juos, įvairiausios labdaros organizacijos, net pavieniai geradariai, norintys paguoti vienišus, „užmirštus” žmones.

Išmintingoji lietuvė yra užregistravusi savo telefono numerį, kad „įkyrios širšės” jai neskambintų, tačiau, pasirodo, šalpos organizacijos į tą sąrašą neįeina. O jų spiečius vis daugėja... Pasikalbėjimą „nukentėjusioji” užbaigė nevilties gaida: „Amerika yra ubagų kraštas!” Štai tau, kad nori! Tai lojalios JAV pilietės, veiklios šio krašto bei lietuviškoje dirvoje visuomenės veikėjos, ne sykį įvertintos ir apdovanotos žodžiai.

Amerika – ubagų kraštas?

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Kitai bičiulei, gyvenusiai Los Angeles mieste, California, būdavo sunku prisiskambinti telefonu. Tiktai dukrai aplankius ją pavakaryje dukra atsiliepdavo. Guvi kalifornietė atidengė savąją „filosofiją”. Girdi, jos „nervai nebeišlaikė dėl nepaliamamų kasdieninių skambučių”. Pusė tuzino jų turėdavo ką nors parduoti, bet dažniausiai tiesiog maldaudavo aukų. Kai kurie priėjo stačiai liepto galą. Viena „needy” šeima prašė padėti pastatyti „verkiant reikalingą” garažą. Kita vargšė našlė išgyveno nepajėgianti nupirkti „talentingai” 7-metei dukraitei „būtinai reikalingo” pianino. Panašių „nelaimių”, išgirstų telefono ragelyje, ji išdėstė it melodramą be galo. Vargė, tu mano, kaip „baisiai” gaila visų tų „vargšų”!

Abudu suminėti atvejai nėra iš piršto laužti, o tikri faktai. Deja, pirmoji draugė nesutiko paviešinti savo vardo bei pavardės, o antroji, atšventusi

savo 95-ąjį gimtadienį, po dviejų dienų staiga pasimirė.

Ir provincijos miesto tie uolūs, be „sarmatos” duoneliautojai nepamiršta ir neaplenkia. Kaip tik šiomis dienomis į Baraboo miestą, Wisconsin, tarp daugel „elgetaujančių” telefonu paskambino ir amerikiečių (nelietuvis!) katalikų kunigas su prašymu aukoti.

Brangieji „Draugo” skaitytojai, prenumeratoriai bei dosnūs rėmėjai, Jūs esate kaip tie XXI amžiaus iškilūs pasiaukoję knygnešiai – spaudos mylėtojai, lietuvybės garbingi skleidėjai ir nešėjai. Nebarkite savo geriausio draugo „Draugo”, nepalstančio jaunuoliškos dvasios šimtamečio, mūsų visų didžio švietėjo, mokytojo, auklėtojo, žinių nešėjo, lietuvybės žiežirbų ipūtėjo, nešančio bei plečiančio ją ne tiktai šiame krašte, bet ir po visą platųjį pasaulį! Jis neelgetauja, niekados nieko neprašo, o blogų sąlygų slegiamas kantriai laukia. Tiktai mes, mirtingieji, susirūpinę jo likimu ir norintys jam padėti, stengiamės, kad mes visi pagal savo išgales jį remtume, tarsį savo kaspusmetinę duoklę atiduodami, it mums prideramą „tautos nario mokestį”. O Visagalis Kūrėjas užtikrintai laimins šiuos mūsų šventus darbus!

LAIŠKAI

KAM REIKALINGI NUOLATINIAI TŲ PAČIŲ AUTORIŲ PRISTATYMAI

Gana geras sumanymas – prie nuolatinį „Draugo” bendradarbių (ypač komentatorių) rašinių dėti jų nuotraukėles, nors kai kurios, mano nuomone, yra per didelio formato.

Neblogas sumanymas yra rašinių pabaigoje trumpai supažindinti su straipsnio autoriumi. Tačiau čia kartais siūlas pertempiamas. Vargu

ar tokius prierašus reikėtų talpinti prie dažnų laikraščio bendradarbių, nes toks pasikartojimas tik užima vietą ir jokios naudos neduoda – juk prieš dieną ar kelias dienas jau skaitėme apie tą patį bendradarbį.

Be to, ne visada tos nuorodos yra reikalingos. Čia į akis labiausiai krinta mano gero bičiulio ir darbštaus autoriaus Romualdo Kriauciūno apibūdinimas, kad jis yra klinikinis psichologas, nepaisant, jog jis savo specialybės rašinių turbūt nėra „Drauge” paskelbęs. Dabar pasitenki-

na tik statistinio apžvalginio ar (ir) diskusinio pobūdžio temomis, nieko bendro neturinčiomis su klinicine psichologija. Būtų įdomu sulaukti kokio nors jo specialybės populiaraus rašinio ir tada (ir tik tada) tiktu jį pristatyti kaip „klinikinį psichologą”. Gal kada nors tokio rašinio sulauksime. Tada būtų tikra šventė.

Edvardas Šulaitis
Cicero, IL

Redakcijos prierašas. Atidesni skaitytojai greičiausiai pastebėjo ir,

be abejo, skaitė tikrai ne vieną „Drauge” paskelbtą Romualdo Kriauciūno populiariai parašytą straipsnį kokia nors psichologine tema arba straipsnį, kuriame buvo pasitelktos psichologinės žinios.

Džiaugiamės, jog mums straipsnius rašo ne tik klinikinės psichologijos specialistai, bet ir inžinieriai, mokytojai, teisininkai, bibliotekininkai, akademikai, mokslininkai, verslininkai ir kitų profesijų žmonės. Ir nebūtinai vien tik jų profesija apsiribojančiomis temomis.

TELKINIAI

Milwaukee, WI

„Nauja karta” paminėjo Kovo 11-ąją

RITA REMEIKAITĖ

Kovo 19 d., šeštadienį, Milwaukee lituanistinė mokykla „Nauja karta” pakvietė į šventę „Graži tu, mano brangi Tėvyne”, skirtą Kovo 11-ajai – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti.

Renginio pradžioje visi kartu sugiedojome Lietuvos himną. Muzikos mokytojai Faustai Urbonienei atliekant „Lietuva brangi” pradėta iškilmingoji šventės dalis. Šventės dalyviai eilėmis šlovino Lietuvą, Jolita Frank nešė lietuviškos duonos kepalą, padėtą ant lininio rankšluosčio, deklamavo eiles. Lietuviškos eilės apie Tėvynę Lietuvą liejosi ne tik iš lietuvačių lūpų, ir amerikiečiai Geoff Gurgel ir Louren Anderson lietuvių kalba skaitė eiles apie mūsų Tėvynę.

Toliau vyko mokyklos „Nauja karta” simbolio pristatymas. Mūsų mokykla gyvuoja dar tik pirmi metai, bet ambicijų ir planų ateičiai turime daug. Kad nepasimestume tarp daugelio lietuviškų mokyklų Amerikoje, norime, kad mūsų mokykla turėtų savo veidą, todėl sumanėme sukurti mokyklos simbolį, kurį sukūrė ir pristatė dailės mokytoja Eglė Truikytė.

Milwaukee lituanistinės mokyklos simbolis – augantis ir žaliuojantis medis, kuris simbolizuoja naujos kartos augimą, juk ir mūsų mokyklos pavadinimas yra „Nauja karta”. Iškilmingoji dalis baigėsi. Toliau vyko linksmybės, dainos ir šokiai.

Skambant smagiai polkutei, pasirodė šventės vedantieji – muzikos mokytoja F. Urbonienė, mokytoja Rita Remeikaitė ir suaugusiųjų klasės atstovas amerikietis G. Gurgel. Vedantieji prabyla eilėmis, kurias keičia visų dalyvių atliekama lietuvių liaudies daina „Užėjau karčiamėlėn”.

„Kviečiame lietuvių šventėn,/Kviečia Jus – ‘Nauja karta!’” – visus visus renginio dalyvius ir svečius kvietė linksminintis vedantieji. Lietuvių liaudies žaidimą „Aguonėlė” šoko ir dainavo visų klasių mokiniai

ir mokytojai. Šokių vėl keičia daina „Padainuosim mes”. Šią dainą dainuodami jungtinių klasių mokiniai ir suaugusiųjų klasės atstovai dainavo ne tik stovėdami, bet ir sėdėdami, net gulėdami.

F. Urbonienė kviečia visus patogiai įsitaisyti, nes tuoj pasirodys pelėdžiukai. Vaikai ir mokytoja R. Remeikaitė inscenizuoja lietuvių liaudies pasakėčią „Tuoj ir rytoj”.

Pasirodymui kviečiami patys mažiausieji mūsų mokyklos atstovai – darželio grupė. Mažiukai, padedami mokytojų ir mamų, atlieka dainelę „Šokam, šokam rateliu”, taip pat dainelę-žaidimą „Raina katytė”. Šypsenos ir gausūs plojimai padeda mažiems dainuoti ir šokti.

Mūsų mokykla pelnytai gali didžiuotis suaugusiųjų klasės atstovais – jie visuomet noriai ir aktyviai dalyvauja visuose mokyklos renginiuose. Tai G. Gurgel, turintis ne tik nuostabaus grožio balsą, bet jau ir gerai pramokęs lietuvių kalbą. Geoff ne tik buvo šio renginio vedantysis, pui-

gel, atliko šios dainos inscenizaciją.

„Juk patarlė – tai tiesa, Tau padės ji visada”, – skelbė mokytoja F. Urbonienė. Pasirodo suaugusiųjų klasės atstovai James Kudzin, Lou-

priežodžių konkursą. Tiek šventės dalyviai, tiek svečiai galėjo varžytis, kas žino daugiau patarlių ir priežodžių. Nugalėjo mokytoja K. Puotkalytė-Gurgel.

Pasirodyti kviečiame jungtinę „Naujos kartos” kapelą „Linksmučiai”. Kapela groja dainą „Liob šoukt, liob dainiout, liob į Skoudą nuvažiout”. Muzikos instrumentai: kočėlai, mediniai šaukštai, samčiai, barškučiai, senoviška skalbinių velėjimo lenta. Nuotaikinga ir linksma muzika išjudina visus. Daina keičia dainą. Visi dalyviai drauge dainuojame „Užėjau karčiamėlėn”, o smagi lietuvių liaudies daina „Nutūpė paukštelis” priverčia visus pajudėti – kairėn, dešinėn, aukštyn, žemyn...

Scenoje pasirodo aukštesniosios klasės mokiniai, kurie deklamuoja eiles apie Lietuvą. Pasirodymui kviečiamas suaugusiųjų ansamblis „Žalia rūta”, atliekama dainos „Ėjo ėjo mergužėlė” inscenizacija. Živilė ir James Kudzin – mergužėlė ir berniukas Jonas. Linksma daina ir puiki Živilės ir James vaidyba visiems labai patiko.

„Šventės dar nepabaiga, – džiugiai taria vedantysis Geoff ir kviečia gospadinės. – Jos mums kugelį atneš”, – žada Geoff. „O bulvytes su lupynom,/Kirsim su dainom ir py-nėn”, – kviečia prie vaisių stalo vedančioji Rita. Kol gospadinės neša maistą, Jadvyga Valiauga kviečia visus nuotaikingam šokiui-lietuviškai polkai su ragučiais. Šoko visi – ir dalyviai, ir svečiai.

Nešinos garuojančiais patiekalais pasirodo šventės gospadinės Lida Matikiūnaitė, Vytenė Urbonaitė ir Loreta Anderson. Stalai buvo pilni skaniausių lietuviškų patiekalų: kugelio, troškintų kopūstų su dešrelėmis, virtų bulvių su lupynomis, įvairios mišrainės, keptos duonos, kompoto, saldumynų. Mokinių mamų ir mokytojų daug darbo įdėjo, gaminamos lietuviškus patiekalus.

Nuostabi šventė baigėsi. Ir dalyviai, ir svečiai skirstėsi su gera nuotaika. Lauksime kitų renginių Milwaukee lituanistinėje mokykloje „Nauja karta”.

Rita Remeikaitė – Milwaukee lituanistinės mokyklos „Nauja karta” mokytoja.

kiai lietuviškai deklamavęs eiles, bet ir atliko dainą „Kai aš mažas buvau”. Jo nuostabus balsas ir sklandi lietuvių kalba sužavėjo visus susirinkusiuosius. Geoff kartu su savo žmona, mokytoja Kristina Puotkalyte-Gur-

ren Anderson, Rožė Namajūnas, Nojus Namajūnas ir Jolita Frank. Kiekvienas iš jų turėjo pasiruošęs po dvi lietuvių liaudies patarles ir priežodžius.

Vedančioji skelbia patarlių ir

Tatjana Jankus ir Eglė Truikytė nuotr.

Šiaulių miesto (Prūdelio) sūnus

DALIA CIDZIKAITĖ

Šiais metais minime 100-ąsias Mikalojaus Konstantino Čiurlionio mirties metines. Omaha mieste veikianti visuomeninė organizacija „Omaha Friends of Šiauliai“, įkurta 1996 metais, šią sukaktį taip pat žada paminėti – šių metų balandžio 16 dieną pakviesdama į pianisto Rimanto Vingro, DMA koncertą.

Pianistą R. Vingrą „Omaha Friends of Šiauliai“ pasikvietė neatitiktinai – jis, kaip rašoma kvietime, yra „Šiaulių miesto sūnus“. Nuo 2005 metų Londone, Jungtinėje Karalystėje, gyvenantis muzikas turi ką prisiminti apie gimtąjį miestą. El. laiške jis rašo: „Per šv. Kalėdas išsitraukiau visus nuotraukų albumus ir peržiūrėjau nuotraukas. Verčiu jų puslapius, o ten – ištisos kartos – visi prie Prūdelio nusifotografavę: jauni, išimylėję, vasarą besimaudantys, žiemą čiuožinėjantys... Kas ne iš Šiaulių, pasakysiu, jog Prūdelis yra nedidelis ežeras miesto centre, šalia Frenkelio fabriko. Tokia jau dalia: kai kam tenka jūros ir kalnai, mums – Prūdelis. Jausmas gana keistas: tas ežeras (na, koks ten ežeras, prūdas, ne ežeras) kartų kartas pergyveno. Ir mane pergyvens. Šiauliečiui ta žmogiškoji kelionė yra nuo Prūdelio iki Ginkūnų (ten miesto kapinės), nesvarbu, per kur ji eitų – Londoną, Maskvą ar Cincinnati.“

Emigranto duonos paragavus, gimtinės ribos, rodos, savaime tarsi praplatėja – prieš apsigyvendamas Londone, R. Vingras studijavo Maskvoje, Rusijoje, ir Cincinnati, JAV. Anot pianisto, dar kartą pažvelgęs į nuotraukas jis mato, kaip kiekvieno jo šeimos nario gyvenimas, kiekvienas likimas jungiasi su kito žmogaus gyvenimu, likimu, galiausiai išsivydamas į kur kas platesnį – tautos gyvenimo siūlą. „Turbūt išpareigojimas tiems nematomiems saitams, kurie jungia kartas, atsakomybė už mūsų bendrą likimą ir yra tai, kaip aš suvokiu tautą“, – rašo jis.

Tie saitai, iš pirmo žvilgsnio gal ir nelabai pastebimi, kartais nors ir trumpam suartina svetur gyvenančius lietuvius. Pianistas prisiminė neseną nuotykį Londone. Highgate rajone jis užėjo į kavinę, kur jį aptar-navo lietuvi. Pradėjo kalbėti, pasirodo, ji – iš Marijampolės, studijuoja architektūrą ir, kaip ir daugelis studentų, dirba kavinėje. Ir muzikas mato, kaip ji susirūpinusiu veidu ima žvalgytis aplinkui, ieškodama, kaip čia jį geriau pavaišinus. Galų gale suranda šokolado gabalą ir prideda prie kavos. „Na, galvoju, dar taip nėra buvę, kad Londono kavinėse nei iš šio, nei iš to šokoladą uždyką dalintų, – juokauja R. Vingras ir tęsia, – ir man įstabu, jog ši jauna, turbūt dar dvidešimties neturinti mergina nori atsidėkoti man už tai, jog kalbu lietuviškai, jog žinau, kur yra Marijampolė. Bet juk ne man reikia dėkoti, o tiems saitams ir ryšiams su Lietuva ir per Lietuvą.“

Bet ir vėl sugrįžus prie valstybės, tautos suvokimo, pianistas prakalba apie čiurlionišką viziją ir prisimena viename Čiurlionio laiške iš

Rimantas Vingras

dėstytas mintis apie tautą, valstybę. Kadaisė kompozitorius ir dailininkas rašė: „dirbsime, tikėdami geresne žmonijos ateitimi, tikėdami saviimi, kad pridėsime nors po vieną plytelę prie rūmo, šimtais amžių statomo“. Nors iš Čiurlionio laiško sunku suprasti, kas tas „rūmas, šimtais amžių statomas“, tačiau R. Vingrui norisi tikėti, jog kalbama apie Lietuvos valstybę. Jis pastebi keletą įdomių dalykų. Pirma, kad laiškas rašytas 1908 metais, t. y. visą dešimtmetį iki 1918 metų Vasario 16-osios. Antra, kad pagrindinis Čiurlionio keliamas tikslas yra labai aiškiai apibrėžtas – žmogiškoji emancipacija („geresnė žmonijos ateitis“), o žodis „valstybė“ pats savaime ima skambėti kaip būdas tam tikslui pasiekti. Ir nors R. Vingras pripažįsta, jog toje vizijoje daug idealizmo – atrodo, jog pats menkiausias realybės dvelksmas išbarstys ją lyg pienės pūkelius, laikomus kūdikio rankos – bet jis klausia, argi ne tuo didis Čiurlionis?

R. Vingrui Čiurlionis artimas ne tik savo mintimis ir požiūriu į tautą. Nuo 2005 metų Londone gyvenantis muzikas nesikrato visuomeninės veiklos. Paklaustas apie šį ne tokį dažną tarp dabartinių lietuvių menininkų – menininko ir visuomenininko – santykį, R. Vingras filosofškai atsako, jog kiekvienai tų veiklų yra savas laikas ir savas būdas. Jis siūlo prisiminti tą patį Čiurlionį, kuris tiek rūpinosi, tiek lakstė visuomeniniais reikalais. „Manau, jog kiekvienas darbas turi savo įrankį, – teigia R. Vingras. – Mano supratimu, meno ir visuomenės santykis yra labai sudėtingas ir jų sąveika nėra vienareikšmė.“ Pianisto nuomone, kad ir kokios skirtingos tos veiklos – meninė ir visuomeninė – bebūtų, jas jungia vienas dalykas, kurį puikiai apibrėžė Mahathma Ghandi – eksperimentai su Tiesa.

Šiuo metu R. Vingro eksperimentai su Tiesa vyksta Londone, 2009 metų pabaigoje įkurtame „Santaros Šviesos“ klube. Po Londono Lietuvių Bendruomenės narių surengto puikaus renginio tapatybės klausimais pamatyta, jog tarp lietuvių gali vykti atviros diskusijos pačiais įvairiausiais Lietuvos gyvenimo klausimais. Tad iškilo pasirinkimas: arba kurti visiškai naują organizaciją, arba eiti jau pramintu taku. R. Vingras sako,

jog „Santaros Šviesos“ kelias pasirinktas dėl kelių priežasčių. „Santaros Šviesa“ apima tiek emigrantiškąją, tiek ir Lietuvos patirtį, ji patraukli ir savo sąranga – „organizacija be organizacijos“. Įspūdį sustiprina ir santariečių intelektualiniai, kūrybiniai, visuomeniniai pasisekimai – yra į ką lygiuotis. Galų gale Anglijoje liberalioji tradicija yra labai gyvybinga, todėl, svarsto pianistas, liberaliosios pakraipos pasirinkimas buvo tarsi savaime logiškas.

R. Vingras prisimena, kaip kuriant klubą susilaukta nuoširdžios ir tikrai svarios paramos iš santariečių. Pas juos apsilankė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, ir ne tik apsilankė, bet ir dovanų atvežė – 17 pavadinimų knygų po kelis egzempliorius. Ne taip seniai Londono „Santaros Šviesos“ klubą aplankė europarlamentaras Leonidas Donskis, jo apsilankymo dėka buvo užmegzti ryšiai su Oxford ir Cambridge universitetų akademine lietuvių bendruomene.

Pasak R. Vingro, aktyvaus Londono „Santaros Šviesos“ klubo nario, didžiausias klubo projektas dar ateityje – šiais metais rugpjūčio 27–29 dienomis „Lietuvių sodyboje“, netoli Londono, kartu su Kauno Vytauto Didžiojo universitetu ir Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomene bus rengiamos „Išėivijos studijų dienos“. Vienas iš „Išėivijos studijų dienų“ tikslų bus bandymas paryškinti įnašą, kurį išėivija padarė kurdama Lietuvą. Atvykti su paskaitomis jau sutiko Mykolas Drunga, profesorai Egidijus Aleksandravičius,

Gintautas Mažeikis ir kiti pranešėjai.

Kalbėdamas apie lietuviškąjį gyvenimą Jungtinėje Karalystėje, R. Vingras iš karto pastebi, jog Anglijos lietuvių telkinys pasižymi ypač dideliais naujosios imigracijos mas-tais. Pasak jo, to gyvendamas JAV jis nejuto. Atsivėrus Europos Sąjungos sienoms, tie mastai tapo tokie dideli, jog anksčiau susikūrusios lietuvių bendruomeninės struktūros nesugebėjo į savo gretas prijungti gausių naujųjų atvykėlių. „Mano akimis žiūrint, – sako pianistas, – šiuo metu lietuvių bendruomenė yra labai susisluoksniavusi, kur kas mažiau organizuota nei JAV.“ Londonas tapo tarsi mažytis Lietuvos atspindys: yra tokių tautiečių, kurie negali atsiplėšti nuo rusiškos televizijos, kita dalis jaučiasi esanti tokia europietiška, jog net mano, kad yra „mandriau“ kalbėti angliškai nei lietuviškai.

Jis pats sako tikrai nežinąs, kokia būtų buvusi jo patirtis, jei būtų likęs Lietuvoje. „Žinau viena, jog išvykęs iš savo krašto tapau lyg paukštis ore – dabar sunku ‘nusileisti’ ne tik svečioje žemėje, bet ir savojoje. Kad ir toks dalykas: ištisą dešimtmetį kas rytą internete skaitau lietuviškus laikraščius ir kuo toliau, tuo mažiau suprantu, apie ką jie rašo. Turbūt teks klausytis radijo... O jei rimčiau, tai dingio gyvenimo Lietuvoje pajautimas.“ Paklaustas, ar savo tolimesnį gyvenimą sieja su Londonu, R. Vingras atvirai prisipažįsta, jog jokių planų nekuria – niekada negalvojo gyventi Londone, bet štai kaip išėjo.

Pianisto Rimanto Vingro koncertas įvyks balandžio 16 dieną, šeštadienį, 2 val. p. p. Abbott Recital Hall, Joslyn Art Museum (2200 Dodge Street Omaha, Nebraska 68102-1292). Koncerte bus atliekami Schubert, Čiurlionio ir Skriabin kūriniai.

Su savo seneviu Pranu Vingru šeimos vieniemyje Strazduose, Šiaulių rajone. Iš asmeninio R. Vingro archyvo

- V. J. Prikockis**, gyvenantis **Kirtland, OH**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė laikraščio leidybai 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.
- Gabriel Misevic**, gyvenanti **Kankakee, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū.

SKAITYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Sakalai naktį nemiega“ knygos autorė poetė Eglė Juodvalkė, „Verpsčių“ sueigoje. Sėdi iš k.: Joana Krutulienė, Vida Rimienė, Eglė Juodvalkė, Daila Liubinskienė; Antroje eilėje: Milita Lauraitienė, Genovaitė Treinienė, Ritonė Rudaitienė, Dana Dirvonienė, Irena Grigaitienė, Danguolė Bielskienė ir Dalia Povilaitienė. Aldonos Rauchienės nuotr.

Svečiuose pas „Verpstes“ – E. Juodvalkė

fil. RITONĖ RUDAITIENĖ

2011 m. kovo 17 d. pavasarėjančios gamtos vėjelyje smagiai plevėsuojančiai ir Kovo 11-tosios dienos atneštą džiaugsmą linksmai tebeskelbiančiai trispalvė pasitiko „Verpsčių“ būrelio vyr. skaites ir skautininkes Dalios Povilaitienės sodyboje. Skubėjome laiku susirinkti, nes laukėme ypatingos viešnios – poetės Eglės Juodvalkės, naujos poezijos knygos „Sakalai naktį nemiega“ autorės.

Ši 22 eilėraščių apie Lietuvos partizanus knyga, kurią šiuo metu leidžia Lietuvos Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, netrukus bus pristatyta „Poezijos pavasario“ šventėje Lietuvoje. E. Juodvalkė dalyvaus knygos pristatyme ir skaitys savo sukurta patriotines eiles.

„Verpstės“ jaučiasi pagerbtos, nes didesnę dalį eilėraščių, iliustruotų atpažintų ir nežinomų partizanų nuotraukomis, kurios autorę paskatino daugiau apie juos sužinoti ir kiekvienam atskirai savo eiles dedikuoti, dar neturėdama rankose išleistos knygos Eglė mums skaitė iš atsinešto maketo!

Dalindamasi mintimis apie Lie-

tuvos partizanus, E. Juodvalkė pastebėjo, kad per visus 20 metų nuo nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje nėra išleista jokios poezijos knygos apie partizanus. Kodėl? Gal baisu rašyti ir atgaivinti praeities skaudžius išgyvenimus ir jausmus? Partizanai buvo kitokios kartos žmonės – jie tiesiog gyveno Lietuva. Jie nebijojo mirti, kad tik jai būtų galėję padėti. Savo gyvenimą partizanai tobulai įprasmino.

E. Juodvalkės poezijos knyga „Sakalai naktį nemiega“ pradžia galima laikyti maždaug prieš 10-tį metų Lietuvos partizanams paminėti su-ruošta parodą Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Džiugu, kad dėmesys šioms tėvynės didvyriams šiuo metu pradėjo augti ir tarp Lietuvos jaunimo.

„Verpstės“ širdingai padėkojo poetei ir rašytojai E. Juodvalkei už įdomiai ir labai prasmingai praleistą popietę, prisiminimui įteikdamos visai neseniai verpstės Nijolės Jankutės-Užubalienės išleistą naujausią kūrinį „Pokalbiai su kukabura“. Šią mūsų sesės, dabar gyvenančios Australijoje knygą, su džiaugsmu pasitiksime kitoje sueigoje birželio 28 d. sesės Ritonės namuose.

Paaiškinimas

Noriu atkreipti dėmesį į fil. Ritonės Rudaitienės „Drauge“ išspausdinto rašinio (2011 m. kovo 17 d.) „Pasitinkant knygą ‘Vydūno Fondui – 55’“ dalį: „dėl finansinių priežasčių VF taryba nutarė sustabdyti iki šiol vykusius visus Broniaus Makausko knygos ‘Lietuvos istorija’ darbus“.

Šio Lietuvos istorijos leidinio anglų kalba darbai buvo pradėti a. a. Vytauto Mikūno ir yra tęsiami autoriaus, istoriko prof. dr. Broniaus Makausko ir knygos redakcijos. VF taryba (nė vienas jos narys) prie šių darbų nėra prisidėjusi. Jai nebuvo suteikta galia sumanytojo, autoriaus ir knygos redakcijos vykdomą darbą

sustabdyti. Knygos redakcija iš aukščiau cituoto VF tarybos pasisakymo supranta, kad ji knygos leidimo anglų kalba nefinansuos. Tai – jos valia ir galia.

„Lietuvos istorijos“ darbai vyksta, kaip ir vyko. Viliamės, kad ši knyga (apie 680 psl. su priedais „Witneses“ ir „Addenda“), sumanyta ir prašyta užbaigti a. a. Mikūno, ilgamečio VF valdybos pirmininko, padedant leidėjams ir rėmėjams, pasirodys šią vasarą.

Vytautas J. Černius
Knygos „History of Lithuania“ redaktorius

Washington, DC skautų padangėje

Prie Baltųjų rūmų švietė papuošta Kalėdinė eglutė. Lauke buvo šalčiau, bet širdyse darėsi šilčiau. Tokios nuotaikos 2010 m. gruodžio 11 dieną Washington, DC apylinkės skautai susirinko pas sesę Gintą Remeikytę-Gedo bendrai Kalėdinei sueigai.

Sueiga prasidėjo trumpa oficialia dalimi. Čia skautai/skautes gavo įvairių šakų kandidatų virvutes:

Prityręs skautas kandidatas – Augustas Pavilionis; skautai kandidatai: Dominykas Pavilionis, Antanas Petraitis, Marius Orentas, Lukas Metzger; vilkiukas kandidatas: Kovas Kirvelaitis; paukštytės kandidatės: Laura Klimaitė, Taika Čikotaitė, Indraja Kirvelaitytė ir Ava Vebeliūnaitė; udrytė kandidatė: Viktorija Petraitytė, o akademikas senj. Jonas Vaičekonis, baigęs studijas, buvo pakeltas į filisterius.

Oficialiai sueigos daliai pasibai-

gus sekė linksmoji dalis. Skautai išsiskirstė į grupes ir dalyvavo įvairiuose užsiėmimuose. Sesė Aldona Petraitienė vedė šiaudinukų darymą. Po užsiėmimo vaikų gražūs šiaudinukai papuošė eglutę. Vaida Meižienė mokė senų kalėdinių giesmių. Berniukai sustatė židinyje lauželį.

Po užsiėmimų visi skautai, vaikai ir suaugę, suėjo į būrį susipažinti su įvairiomis kalėdinėmis tradicijomis, pradedant nuo pagonybės iki krikščionybės. Užsiėmimas prasidėjo lauke su dainomis ir baigėsi prie židinio. Ten buvo uždegtos Advento vainiko žvakės. Tada visi dalyviai pasidalijo plotkelį ir palinkėjo vieni kitiems gražių ir džiaugsmingų šventų Kalėdų. Sueiga pasibaigė giesme. Washington, DC bendra sueiga buvo puiki proga atšvęsti Kalėdas skautų šeimoje.

Sesė Laura

Broniaus Čikotos nuotraukos

2001 m. Vydūno fondo teikiama fil. G. Musteikytės 10,000 dol. vardinė stipendija

58-erius metus gyvuojantis Vydūno vardo fondas (VF) remia lietuvių studentų studijas ir vertingų knygų leidimą, skiria vardines Akademinio skautų sąjūdžio garbės narių mokslo premijas, leidžia knygas ir skelbia rašinių konkursus.

Vydūno fondas, siekdamas įvykdyti Gražinos Musteikienės testamentą, įkūrė fil. Gražinos Musteikytės vardinę stipendiją. Didžioji mecenatė labai mylėjo Lietuvos jaunimą, juo rūpinosi ir tikėjo jaunimo ateitimi. G. Musteikienė, norėdama įprasminti dukros Gražinos, per anksti iškeliausias į Amžinuosius namus, prisiminimą, kreipėsi į VF su prašymu įsteigti stipendiją lietuvių kilmės studijuojantiems bei skautaujantiems jaunuoliams.

Fil. Gražina Musteikytė baigė biochemijos mokslus bakalauro laipsniu St. Xavier kolegijoje ir magistro laipsniu University of Chicago. Vėliau Gražina savo studijas gilino mikrobiologijos srityje Sorbonne universitete Paryžiuje. Jos indėlis į akademikų skautų veiklą buvo didelis. Gražina pasižymėjo draugiškumu, kuklumu, nuoširdumu, darbštumu ir pareiškumu. Kai Gražina mirė 1974 metais, ji buvo VF įgaliotinė Illinois valstijai. Artimos draugės prisimena fil. Gražiną Musteikytę kaip šiltą, mielą ir protingą asmenybę.

Reikalavimai ir kriterijai

Stipendija skiriama už Lietuvos ribų gyvenančiam/gyvenančiai lietuvių skautui/skautei; ne Lietuvos piliečiui/pilietei; aktyviai dalyvaujančiam/čiai skautų veikloje; susimokėjusiam/siai Lietuvių skautų sąjungos 2010–2011 nario mokesčių;

Kandidatas/tė turi būti studijavęs/usi universitete, kolegijoje, aukštojo mokslo įstaigoje bent dvejus metus;

Stipendiją kandidatas/tė turi naudoti studijoms bet kurioje pripažintoje mokslo įstaigoje.

Pateikiami dokumentai

Stipendijos prašymo anketa; Vėliausias oficialus pažymių sąrašas (transcript); Dviejų dėstytojų rekomendacijos; Vieno skautų vadovo rekomendacija.

Stipendijos prašymo anketą galima gauti, paskambinus VF valdybos sekretorei Vidai Brazaitytei tel. 708-280-8678 arba parašius el. laišką adresu vidabrazaitis@hotmail.com.

Stipendijos prašymo anketą su visais dokumentais gražinkite VF iki birželio 30 d.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Rašytojas Vytautas Volertas su Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniais.
Jono Dunčios nuotr.

Pokalbis su rašytoju
Vytautu Volertu

Vinco Krėvės lituanistinėje mokykloje (Philadelphia, PA) svečiavosi rašytojas Vytautas Volertas. Jūsų dėmesiui – mokinių pasisakymai apie šį susitikimą.

Andrius (7 klasė). Mes, Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos (Philadelphia, PA) vyresniųjų klasių mokiniai, krašto pažinimo pamokoje turėjome labai įdomų pasikalbėjimą su rašytoju Vytautu Volertu. Rašytojas mums papasakojo daug įdomių dalykų: kaip jis ėjo į mokyklą, kaip rengėsi, kaip gyvulius ganė, kokius žaidimus žaidė, ką vasaromis veikė. Taip pat savo atsiminimus apie lakūnus S. Darių ir S. Girėną.

Rašytojas mums parodė Nepriklausomos Lietuvos pinigus ir kiekvienam mūsų padovanojo savo knygą „Angelams vedant, velniams painiojant“.

Man labai patiko klausytis rašytojo V. Volerto pasakojimų, nes jis turi daug patirties ir labai įdomiai pasakoja.

Aurimas (5 klasė). Bendraujant su V. Volertu išmokau labai daug dalykų. Visada maniau, kad piemenys, ganantys gyvulius, visada turėjo specialią lazda. Dabar žinau, kad piemenėliai naudodavo bet kokią lazda, kurią tik surasdavo laukuose.

Aš maniau, kad piemenys, gandydami gyvulius, būdavo visada apsirengę baltais drabužiais. Pasirodo, kad, jeigu ir buvo apsirengę baltai, tai tik atsitiktinai, arba, kad būtų ne taip karšta.

Man buvo sunku įsivaizduoti, kad 10 metų vaikas galėjo ganyti karves ir arklius. Pasirodo, kad 10 metų vaikų vasaros darbas buvo ganyti gyvulius.

Dar sužinojau, kad namai kaime buvo toli vienas nuo kito. Dažnai kaimynas gyveno už kilometro ar kelių.

Sužinojau, kad prieš 60 metų ir Amerika buvo kitokia. Jeigu kvartale buvo kokie du automobiliai, tai tas kvartalas buvo laikomas labai turtingu. Jeigu kvartale nors vienas gyventojas turėjo televizorių, tai jau

labai turtingas kvartalas turėjo būti.

Vytis (5 klasė). Man labai patiko pokalbis su rašytoju V. Volertu. Aš sužinojau, kaip nepriklausomoje Lietuvoje vaikai leido laisvalaikį. Jie gaudydavo vieni kitus, berniukai eidavo imtynių, žaisdavo kvadratą ir muštuką. Jeigu tu moki žaisti beisbolą, tai nebus sunku suprasti ir muštuko žaidimą. Beisbolo žaidime yra 4 bazės, o žaidžiant muštuką – tik 2. Muši kamuolį lazda ir turi nubėgti prie antros bazės ir sugrįžti atgal. Jeigu žaidėjas spėja nubėgti prie antros bazės ir grįžti atgal, komanda laimi vieną tašką. Jeigu nepataikė į kamuoliuką, tai pralaimi tašką. Jeigu priešininkai pagauna kamuolį ir pataiko į bėgantį žmogų, tai tas žmogus nebedalyvauja žaidime iki kito karto.

Man atrodo, kad muštukas yra įdomus žaidimas ir mes būtinai vasarą jį žaisime. Pabandyk ir tu.

Julija (4 klasė). Mokykloje pas mus lankėsi rašytojas V. Volertas. Jis mums papasakojo labai įdomių dalykų. Man geriausiai įsiminė šie pasakojimai

V. Volertas papasakojo ir parodė nuotraukas, kaip nepriklausomoje Lietuvoje rengėsi gimnazijos mokiniai. Mergaitės būdavo apsirengę labai gražiai, o berniukai – nelabai. Jie atrodė kaip kunigai.

Kita man įsiminusi istorija buvo, kaip V. Volertas bažnyčioje turėjo mamos pažįstamai būtinai perduoti pinigus. Mamos pažįstama atsisakė paimti pinigus, o vaikas bijojo pasakyti mamai, kad nepadarė, kas jam buvo liepta. Tai jis paslėpė pinigus po akmeniu ir sakė mamai, kad nuėmė. Vėliau, visa tiesa paaiškėjo, ir pinigai iš po akmenio sugrįžo į mamos saują.

Dar buvo labai įdomu pamatyti nepriklausomos Lietuvos pinigus, kurie buvo padaryti iš tikro sidabro. Savo rankoje laikiau 10, 5 litų ir kitokių dydžių monetas. Tai buvo labai įdomi Lietuvos istorijos pamoka.

Mokinių pasakojimus atsiuntė **Vitalija Dunčienė**

Paskelbti vaikų literatūros premijos
laimėtojai

Paskelbti Švietimo ir mokslo ministerijos įsteigtos Vaikų literatūros premijos 2010 m. laimėtojai – rašytojas Vytautas Račickas ir žurnalas „Rubinaitis“.

Vaikų literatūros premijos laureato V. Račicko knygos gerai pažįstamos vaikams ir paaugliams. Knygų rinkimuose jos nuolat patenka tarp labiausiai skaitomų. Šio rašytojo romanuose gvildenamos aktualios dabarties gyvenimo problemos, šeimos konfliktai, kartais išoriškai nepastebimi, bet išispraudžiantys augančio ir bręstančio vaiko, paauglio atminties ir jausmų klostuose. Naujausioje V. Račicko knygoje „Baltos durys“ kalbama apie vieną skaudžiausių problemų – narkotikus. Joje atskleistas jaunuolio nuopolio kelias bendraamžių, šeimos ir mokyklos aplinkoje. Paliestos ir kitos problemos: vaikų ir suaugusiųjų konfliktai, tėvų neištikimybė, skyrybos, bedarbiystė, šeimos asocialumas, vienišo vaiko likimas. Rašytojas nemoralizuodamas, subtiliai ir meniškai įtaigiai – gyvu pasakojimu, judriu siužetu, įdomiomis detalėmis, jų potekste – parodo pereinamojo amžiaus pavojus ir teigia, kad meilė, šeimyninė laimė ir narkotikai – nesusiderinami dalykai.

Vaikų literatūros premija taip pat paskirta žurnalui „Rubinaitis“. Tai vienintelis nuo 1994 metų leidžiamas lietuviškas vaikų literatūros žurnalas, supažindinantis su vaikų knygomis ir jų kūrėjais. Žurnalo skaitytojai – ir vaikų literatūros mylėtojai, ir profesionalūs jos tyrinėtojai. Leidinyje gvildenamos naujos ir meniškai vertingos lietuvių bei užsienio autorių knygos, spausdinamos apžvalgos, pokalbiai su knygų

autorais, vaikų literatūros specialistais, aptariamose knygų iliustracijos, spausdinami žymių lietuvių ir užsienio literatūrologų straipsniai. Daug dėmesio skiriama vaikų literatūros sklaidos ir populiarinimo projektams, renginiams. Žurnalas padeda bibliotekininkams pasirinkti geriausias knygas bibliotekų fondams, o mokytojams, tėvams ir patiems mokiniams siūlo geriausias lietuvių autorių knygas ir pačius vertingiausius vertimus. „Rubinaitis“ gražiai sujungia vaikų literatūros tradiciją ir naujoves.

Rašytojas Vytautas Račickas
www.dialogas.com nuotr.

Laureatus išrinko Lietuvos švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaryta atrankos komisija, kuriai pirmininkavo Rašytojų sąjungos vadovas Jonas Liniauskas.

Vaikų literatūros premijos balandžio 2 d. buvo įteiktos Šiaulių dramos teatre vykusioje Tarptautinėje vaikų knygos dienos šventėje.

ELTA

Skaitytojams pranešame, kad rašytojas Vytautas Račickas š. m. spalio pabaigoje lankysis Čikagoje. Spalio 21 d. 7 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jau-nimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) rašytojas susitiks su čikagiečiais, o spalio 22 d. vyks rašytojo V. Račicko susitikimai su Čikagos ir Maironio (Lemont) lituanistinių mokyklų mokiniais. Siūlome perskaityti šio rašytojo knygas ir atvykti į susitikimus.

Čikagos lituanistinėje mokykloje balandžio 9 d. vyko tradicinė Lietuviško žodžio šventė. Joje pasakas iš „Stebuklingos pasakų knygos“ „skaite“ pop choro „Svajonė“ aktoriai (režisierė ir vadovė Alina Šimkuvienė), programą vedė mokytoja Audronė Sidaugienė. Šventės metu buvo apdovanoti gražiausiai rašantys ir daugiausia skaitantys mokyklos mokiniai. Šiemet rašymo konkursui premijas įsteigė Antanas ir Rita Rašymai.

Nuotraukoje: vyresniųjų klasių rašymo konkurso nugalėtojai su premijų steigėjais Antanu ir Rita Rašymais (antroje eilėje dešinėje), lietuvių kalbos mokytoja Lina Tumasonienė (pirma iš kairės) ir mokyklos direktore Jūrate Doviliene (antra iš kairės).
Remigijaus Satkausko nuotr.

„Sietuva“ pakvietė į knygos sutiktuves

LAIMA APANAČIENĖ

„Sietuvos“ draugovė, 2010 m. lapkričio 20 d. linksmi atšventusi savo 20-ąją veiklos sukaktį, nesėdi sudėjusi rankų. Darbas veja darbą. Balandžio 8 d. sietuvietės pakvietė savo nares ir visus knygos mylėtojus į Rūtos Šepetytės knygos „Between Shades of Gray“ sutiktuves.

Susitikimą pradėjo draugininkė v. s. fil. Vilija Kerelytė, gausiai susirinkusiems pristatiusi knygos autorę Rūtą Šepetytę ir pakvietusi prie mikrofono Becky Anderson, „Anderson's Bookshops“ Naperville, bendrasavininkę.

Pasirodo, Rūtai Šepetytei susitikimas su sietuvietėmis tą dieną nebuvo pirmas. „Anderson's Bookshops“ knygynas organizavo lietuvių autorės susitikimus su 3 Naperville mokyklų mokiniais, kurie kalbėtojos žodžiais, nustebino rengėjus ne tik lankytojų gausa, bet ir mokinių susidomėjimu Rūtos knyga.

B. Anderson trumpai papasakojo ne tik apie knygą „Between Shades of Gray“, bet ir gražiai pristatė šios knygos autorę.

Prie mikrofono einančią Rūtą susirinkusieji pasitiko plojimais. Šilta, charizmatiška asmenybė iš karto užkariavo susirinkusių knygos mylėtojų širdis. Trumpai papasakojusi atsiradimo istoriją, Rūta išsamiai atsakė į visus užduotus jai klausimus.

Rūta ne iš knygų žino apie Sibirą. Jo platybėse teko pabūvoti ir autorės šeimos nariams – ištremti buvo Rūtos senelio tėvai. Jų pasakojimai, susitikimai Vilniuje su Laptevų jūros tremtinių brolijos nariais – lapteviečiais – jau seniai nedavė Rūtai ramybės.

Tačiau knyga nėra tik rašytojos šeimos istorija. Kaip sakė autorė, penkiolikmetės Linos lūpomis pasakojama daugybės šeimų, išvežtų į Sibirą, istorija. Šimtai tūkstančių lietuvių bei žmonių iš kitų Baltijos šalių buvo išvežti į Sibirą.

„Kai aš savo amerikiečiams draugams pasakodavau apie Baltijos šalių žmonių trėmimus į Sibirą, jie dažnai būdavo nustebę: ‘Rūta, kodėl aš niekada nieko apie tai negirdė-

Kalba Rūta Šepetytė.

jau?” – dar 2010 m. kovo 11 d. pokalbyje, kuris buvo išspausdintas „Drauge“, sakė apie sumanymą parašyti šią knygą Rūta. – Todėl aš ją ir parašiau. Noriu, kad pasaulis žinotų, kas atsitiko su Lietuvos, Latvijos Estijos žmonėmis. Noriu pasakyti, kad, nepaisant sunkiausių išmėginimų, gyvendami nežmoniškais sąlygomis jie sugebėjo tikėti geresniu gyvenimu, neprarado žmogiškumo ir visą laiką tikėjo, kad ateis pergalės diena. Sibiro tremtyje gyvenę žmonės yra tikri didvyriai. Parašiau knygą norėdama, kad kuo daugiau žmonių sužinotų šias neįtikėtinas istorijas ir kad kuo daugiau sužinotų apie nuostabią šalį Lietuvą.”

R. Šepetytė susirinkusiems sakė, kad iš pradžių ji buvo sumaniusi parašyti istoriją apie Sibirą mažiems vaikams, tačiau vėliau suprato, kad ji tiks paaugliams. O kad paaugliai tikrai susidomėjo šia knyga, Rūta įsitikino ir susitikimuose Naperville, į kuriuos ji ėjo su jauduliu. Bet pasirodo, kad paaugliai puikiai suprato jos knygą. Kaip autorė sakė, ją labai sujaudino vieno aštuntoko susitikime užduotas klausimas: „O kur buvo visas pasaulis, kai dėjosi tokie dalykai?”

Knygos rašymas nebuvo lengvas ir užsitęsė beveik dvejus metus. Kodėl? Pirmiausia Rūta – ne profesionali rašytoja (nors kas dabar tą gali teigti!). Ji garsių muzikantų – Steve Vai, Desmond Childs, Eric Church ir kt. – vadybininkė. Tad rašyti, kaip

ji pati sakė, tekdavo anksti rytais. Grįžusi iš darbo ji perskaitydavo, ką būdavo parašiusi ryte.

Daug laiko atėmė įvairiausi taisyimai, papildymai. Nemažai teko pavargti su veikėjų vardais. Knyga buvo rašoma pirmiausia amerikiečių skaitytojui. „Lietuviai tiek mažai turi trumpų lietuviškų vardų, – juokėsi Rūta. – Gerai, kad mano senelio vardas buvo Jonas. Šis vardas iš karto tiko, o kad suraščiau lengvai amerikiečiams skaitomus vardus, teko nemažai pavargti. Be to, reikėjo patikrinti, ar tikrai tuo laikotarpiu vardas buvo naudojamas.”

Paklausta apie knygos pavadinimą, autorė sakė, kad ji knygą pavadinė taip todėl, kad rašydama ją, bendraudama su žmonėmis, iškentėjusiais Sibiro kančias, pagaliau pabuvusi kalėjime Latvijoje (ten ji išprašė norėdama suprasti ir geriau romane perteikti savo romano veikėjo išgyvenimus) ji pati suprato, kad gyvenimas nėra vien tik juodas ir baltas, kad jis turi daugybę atspalvių.

„Kai pradėjau rašyti knygą, man viskas buvo lyg ir aišku – rusai – juodi, lietuviai – balti. Tačiau, kaip aš nustebau, kad Sibiro kančias iškentėję žmonės man teigė, kad taip nebuvo, kad net tarp prižiūrėtojų buvo žmonių, kurie padėdavo tremti-

niams, o tarp lietuvių buvo išdavikų. Aš supratau, kad lengva teisti kitus, bet pats tikrai nežinau, kaip pasielgsi vienoje ar kitoje situacijoje. Todėl ir knygos pavadinime vyrauja ne balta, ne juoda spalvos, o – pilka.”

Šiuo metu knygą ruošiamasi leisti 25-iose pasaulio šalyse. Kaip teigė Rūta, jai net skambino iš Hollywood, klausdami, kokius ji norėtų pasirinkti aktorius būsimam filmui pagal jos knygą. Skambino jai ir iš leidyklos Lietuvoje. Kaip sakė Rūta, lietuviškame leidime norima padaryti vienintelį pataisymą – „sulietuvinti“ (teisingai rašyti mergaitiškas ir moteriškas – L. A.) pavardes.

Su džiaugsmo ašaromis akyse ji pasakojo, kad rašydama niekada net slapčiausiose svajonėse nemanė, kad knyga susilauks tokio dėmesio. Ypač ją nustebino ir nudžiugino laikraščio „The New York Times“ žinia – labiausiai perkamų knygų (skyriuje „Children's Chapter Books“) dešimtuose knygų „Between Shades of Gray“ yra devintoje vietoje.

R. Šepetytės pasakojimas buvo sutiktas plojimais. Sietuvietės, dėkamos Rūtai už puikų susitikimą, padovanojo gėlių ir prisegė knygos autorei ir B. Anderson po skautišką ženkliuką. Tuoju po susitikimo nusidriekė ilga eilė, norinčių, kad autorė pasirašytų knygą.

Draugininkė v. s. fil. Vilija Kerelytė padėjo knygos autorei Rūtai Šepetytei ir „Anderson's Bookshops“ knygyno bendrasavininkei Becky Anderson už puikų vakarą.

Pasaulinė kultūros diena Kaune – po M. K. Čiurlionio ženklu

Penktą kartą Lietuvoje minima Pasaulinė kultūros diena šiemet didžiausią dėmesį skiria lietuvių tautos genijui Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui. Balandžio 10 d. sukako 100 metų nuo tos dienos, kai Pustelniko sanatorijoje, netoli Varšuvos mirė dailininkas, kompozitorius, kultūros veikėjas M. K. Čiurlionis.

Kaune didžiojo menininko atminimui balandžio 15-ąją – Pasaulinę kultūros dieną – rengiama tarptautinė konferencija „M. K. Čiurlionis ir kultūros erdvė“ bei diskusijos prie apskritojo stalo „Kultūra amžinybės rate: istorinės atminties keliu į Naują taikos amžių”.

Didžiama renginių vyks Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, kuris drauge su bendruomenės centru „Žaliakalnio aušra“ bei kitais partneriais – N. Rerich bei Vydūno draugijomis, Baltijos miestų sąjunga ir Vinco Kudirkos viešąja biblioteka yra Kultūros dienos organizatoriai Kaune. Globėjai – Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komite-

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

tas bei Kauno miesto savivaldybė.

Kaune Kultūros dienos programa prasidės balandžio 15 d. vidurdienį prie miesto savivaldybės Tautos vėliavos pakėlimu. Miesto sode po to įvyks „Ažuolyno“ pučiamųjų instrumentų orkestro koncertas „Dūdų Laisvės alėjoje”.

Balandžio 15 d. vakarą Kauno valstybinėje filharmonijoje kultūros

darbuotojams bei menininkams koncertą surengs Kauno miesto simfoninis orkestras ir solistas smuikininkas iš Belgijos Jurij Braginskij, diriguos Imants Resnis iš Latvijos.

Balandžio 16 d. rytą tarptautinės konferencijos svečiai bus pasitinkami Kauno paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje. Čia veiks Čiurlionio provaikiai Džiugo Palukaičio kūrybos paroda, skirta Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės gimimo 125-osioms ir M. K. Čiurlionio mirties 100-oms metinėms. Vėliau Kultūros dienos dalyviai apžvelgs Kauno panoramą nuo bažnyčios stogo.

Vidurdienį M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktorius Osvaldas Daugelis bei Čiurlionio anūkė Dalia Zbovaite-Palukaitienė pristatys muziejuje parodą „Čiurlionis erdvėje”. Ta proga muziejuje sutartines giedos grupė „Sasutalas”.

Po to muziejuje vyks konferencija ir apskritojo stalo diskusijos, kurias ves Europos tarptautinės asociacijos „Taika per kultūrą” prezidentas

Wilhelm Augustat ir režisierius Gytis Padegimas. Pagrindinius konferencijos pranešimus skaitys Vokietijos ir Lietuvos atstovai Klaus Dieter Buck ir dr. Aukšė Narvilienė.

Kauno miesto savivaldybės V. Kudirkos viešojoje bibliotekoje bus atidaryta Pasaulinei kultūros dienai ir M. K. Čiurlioniui dedikuota fotografijų paroda „Trejybės ženklo istorija”.

Vakarop varpų muzikos koncertą Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje surengs Kauno miesto vyriausiasis kariljonierius prof. Giedrius Kuprevičius.

Balandžio 17 d. Kauno paminklinėje Prisikėlimo bažnyčioje bus suvaidinta Sofijos ir Konstantino Čiurlionių atminimo impresija „Norėčiau visą pasaulį apglėbti. MKČ”. Atlikėjos – aktorė Virginija Kochanskytė, solistė Rita Preikšaitė ir pianistė Rūta Blaškytė.

Birutė Mačienė
ELTA

Paruošė Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

Blynai – visų mėgstamas patiekalas

„Draugo“ skaitytoja dr. Ona Dau-girdienė paprašė parašyti apie blynus, blynelius – gardų pusryčių ir tinkamą pasninkų patiekalą.

Lietuvoje blynus kepa per Užga-vėnes. Jie tapo Užgavėnių simboliu – sugrįžtančios pavasario saulės pra-našais. Dar mūsų protėviai sakydavo, kad „blynas turi būti didelis, ap- valus, raudonas ir karštas kaip sau- lė“. Be to, blynai simbolizuoja ne tik saulę, sugrįžtančią drauge su pavasa- riu, – jie reiškia ir pilnatvę, saugu- mą, pastovumą. Posakis, kad blynai turi būti dideli kaip saulė, nulėmė jų kepimo būdą. Senieji pagonių apei- ginio stalo blynai būdavo kepami per visą keptuvę, apskrudinami iš abiejų pusių ir patiekiami auksinės spalvos. Šią tradiciją Lietuvos šeimnininkės išsaugojo iki šių dienų.

Praėjo Užgavėnės, į pabaigą eina pasninkas, bet, atsiliepdama į skaity- tojos prašymą, parašysiu apie blynus – juk juos galime išsikepti bet kada. Netrukus prasidės įvairių šviežių uogų sezonas, o kas yra skaniau už blynelius su šviežiomis uogomis!

Iš blynų istorijos

Blynų istorija siekia dar bibli- nius laikus. Jie buvo pagrindinės ka- raliaus Dovydo vaisės miestelėnams švenčių proga. Žmonės taip pamėgo šį valgį, kad ėmė jį sieti su pačiomis linksmiausiomis šventėmis. Todėl daugelyje šalių blynų kepimas bei jų valgymas ir šiandien laikomas di- džiule pramoga.

Štai anglai dar viduramžiais pra- dėjo rengti nuotaikingas blynų varty- mo varžybas – kas greičiau ir įmant- riau apvers blynus, vykstančias iki šių dienų. Patyrę tokių varžybų daly- viai per kelias minutes sugeba apver- sti blyną kelis šimtus kartų.

Daugelyje pagoniškų tautų bly- nai buvo ritualinis patiekalas, magiš- kas kepiny, skirtas aukai. Senosiose kulinarijos knygose rašoma, kad bly- nai – bene seniausias pagonių apeigi- nis valgis, kepamas per žiemos paly- das, skirtas derliaus, galvijų bei rau- go globėjams pagerbti.

Kiekvienoje tautoje – skirtingi blynai

Skirtingi miltai, skirtingi prie- dai, skirtingi kepimo būdai pakeičia blynų sudėtį. Pvz., anglai bene pir- mieji pradėjo blynų tešlą maišyti su alumi. Ir ką gi – blynai išėjo skanūs, nes aluje yra mielių ir nuo jų blynai tampa purūs. Amerikiečiai mėgsta storus sklindžius su dešrelėmis ar kumpiu, užpiltus saldžiu klevų siru- pu. Prancūzų burnoje tirpstantys krepai daug įmantresni, reikalau- jantys idėti daugiau darbo.

Kaukazo kraštuose kepami čebu- rekai su mėsos įdaru, uzbekų krašte, atėję iš turkų, kepami kibinai – taip pat su mėsos įdaru. Kadangi tuose kraštuose populiaravi aviena, tai visi įdarai yra avienos mėsos su kvap- niais prieskoniais. Meksikoje ir ki- tuose Pietų Amerikos kraštuose ke- pamos tortilla.

Lietuvoje populiarūs mieliniai

blynai, maišyti su rūgusiu pienu, su obuoliais, varške, uogomis. Kepami įvairūs blynai su daržovėmis iš kruo- pų. Kaimuose žmonės kepavo ir da- bar kepa blynus iš nevalcuotų miltų. Tokie blynai sudedami į puodus, gau- siai užpilami lašinukų ir grietinės padažu, įkišami į krosnį ir joje šuti- nami. Tokius blynus prisimenu ir sei- lę varvinu. Jie man primena ir mano tėvelio nuotaikingą pasakojimą.

Skanus blynai... iš naktipuodžio

Dar jaunystėje jis su draugu ke- liavo po Lietuvą. Vienoje sodyboje ap- sistojų nakvynei. Ryte šeimnininkė pasigyrė, kad pusryčiams iššutino jiems blynų. Abu atsisėdę prie pus- ryčiams paruošto stalo žiūri, kaip gospadinė už rankenėlės ištraukia iš krosnies puodą. Tik tai tas puodas bu- vo naktipuodis, kokį miesto žmonės naudojo nakčiai. Tėvelio draugas akis pastatęs atsisakė tuos blynus valgyti. O tėvelis nekreipė dėmesio, nes suprato, kad gospadinė nežinojo to puodo paskirties, tai sau šveitė skanūs blynus. Gospadinė negerai jautėsi, kad kitas ponaitis nevalgė, ir klausė, ar kas nors buvo blogai. Tada jai tėvelis pasakė priežastį. Gospadi- nė ėmė dievažintis, kad ji tą puodą nusipirko mieste ir jis jai labai tiko dėl rankenėlės, be to, jis toks gražus, emaliuotas. Ji net supykusi gėdino miestiečius už jų lepumą.

Blynų kepimo gudrybės

- Ruošiant blynų tešlą miltus reikia persijoti. Oras, patekęs į mil- tus sijojant, suteiks tešlai minkštu- mo ir purumo.
- Blynai bus lengvesni ir tirps- tantys burnoje, jeigu vietoj pieno į tešlą bus pilamas gazuotas vanduo.
- Druską ir cukrų geriausia ištir- pinti į tešlą pilamame skystyje (pie- ne, kefyre, mineraliniame vandenyje, aluje ir pan.). Prieš pilant į tešlą dar patariama ir perkošti, kad druskos ar cukraus kruopelytės nepatektų į ją ir nesuardytų tešlos sudėties.
- Kad blynai pavyktų, reikia lai- kyti darbų eilės. Negalima persijotų miltų berti į skystį! Atskirai sumai- šytus ir perkoštus skystus produktus reikia maišant pilti į miltus.
- Prieš dedant kiaušinius į tešlą, juos sumaišykite su kitais skystais produktais. Prieš tai gerai išplakite. Geriausias rezultatas gaunamas ta-

da, kai tryniai ir baltymai tešlai ruo- šiami atskirai. Trynius galima išsuk- ti su cukrumi, o baltymus plaktuvu išplakti su trupučiu druskos ir atsar- giai įmaišyti į jau paruoštą tešlą.

- Norint paruošti tikrai gerus blynus, prieš pat kepant į tešlą rei- kėtų įpilti truputį ištirpinto sviesto arba aliejaus.
- Seniau blynai, lietiniai ir sklin- džiai būdavo kepami juodos geležies bei špižinėse keptuvėse. Jos sunkios, tolygiai kaista, bet jų negalima plau- ti, tik reikia kruopščiai nušluostyti ir nuolatos vartoti. Kitaip, jų nevar- tojant, apima rudys. Mūsų laikais apstu neblogų, storadugnių ir sykiu nesvylančių keptuvių. Iškeptus bly- nus reikia laikyti šiltai, užtenka juos sudėti dubenin, uždengti ir įstatyti į puodą su verdančiu vandeniu.

Blynų sluoksniuotis su romu ir apelsinais

1. Persijokite puodelį kvietinių miltų, dubenyje sumaišykite ketvirtį puodelio cukraus bei žiupsnelį drus- kos, viduryje padarykite duobutę, įmuškite 4 kiaušinius, supilkite 4 oz tirpinto sviesto, 1 1/2 puodelio pieno, 1 šaukštą aliejaus. Gerai viską iš- maišykite. Jei tešla gana skysta (pila- ma bėga plona srovele), pieno nebe- pilkite. Uždenkite ir palikite 1 val. pastovėti. Dubenin sutarkuokite 1 apelsino žievelę, išpauskite 4 apelsi-

likusiu saldaļu, supiltu karšton pa- dažinėn. Receptas 4 asmenims.

Prancūziški lietiniai

Persijokite pilną puodelį kvie- tinių miltų, dubenyje sumaišykite su ketvirčiu puodelio cukraus ir tru- pučiu druskos, vidury padarykite duobutę, supilkite 4 oz ištirpyto sviesto, 6 suplaktus kiaušinius, 1 1/2 puodelio pieno. Mediniu šaukštu vis maišant duobės vidurį, pamažu „griaukite“ jos „šlaitus“, po truputį įberiant minklėn vis daugiau miltų.

Užmaišius lygią, vienodą tešlą, įpilkite dar beveik 2 puodelius pieno, vėl gerai išmaišykite, perkoškite teš- lą per sieta, uždenkite drobule ir leis- kite 1–2 val. pastovėti – lietiniai nuo to bus tik skanesni ir gražiau iškeps. Įpylus tirpinto sviesto (jį galima pa- keisti aliejumi) tešla ne taip kimba prie keptuvės, be to, lietiniai būna minkštesni.

Iškeptus lietinius aptepkite uo- giene, džemu ar medumi, suvoliokite volelį, apibarstykite cukraus pūdru ir patiekite šiltus.

Plikyti mieliniai blynai

Reikės: 2 puodelių kvietinių mil- tų, pusės pakelio šviežių mielių, 2 kiaušinių, 3 puodelių pieno, 1 šaukš- telio cukraus, druskos, riebalų.

1/3 puodelio miltų užplikykite puodeliu verdančio pieno, išmaišy- kite, paviršių apibarstykite miltais ir palaikykite 30 min. Mieles ištrinkite su cukrumi, trynius – su druska ir viską sudėkite į plikytą tešlą. Tada supilkite likusį šiltą pieną. Turi išeiti grietinės tirštumo tešla. Ją kil- dinkite pridengę audeklu šiltoje vie- toje apie 1–2 val. Į pakilusią tešlą įmaišykite išplaktus baltymus ir su- berkite likusius miltus. Jei mėgstate, į blynų tešlą galite įberti razinų. Bly- nus kepkite įkaitintuose riebaluose. Patiekite su grietine, uogiene ar cukrumi.

Gruziniški čeburekai

Šio recepto pageidavo dr. Vilija Kerelytė, bet gal ir kitiems skaityto- jams jis bus įdomus.

Tešlai reikės: 1 pakelio varškės 200 g (apie 8 oz), 2 puodelių miltų, 2 kiaušinių, pusės šaukštelio sodos, druskos.

Suminkykite tešlą ir iš jos dary- kite paplotėlį. Į kiekvieną paplotėlį dėkite maltos mėsos, gerai uždary- kite jį, užspausdami kraštus. Virkite įkaitintame aliejuje, kol gražiai pa- geltonuos.

Mėsa: maltą mėsą galima gamini- ti iš bet kokios norimos mėsos. Į ją įmaišykite pakepintus svogūnus, įberkite norimų prieskonių, įpilkite truputį sultinio ar vandens, druskos. Gerai išmaišykite.

Jei maltą mėsą gaminate iš avienos mėsos, jai tinka aštresni prieskoniai: aštrūs pipirai, česnakas, rozmarinas, muškato riešuto milte- liai, cinamonas ir kt. Į kitą maltą mė- są būtinai dėkite česnako. Skonį tik- rai pagerins ir daug petražolių.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

R. K. Urbaitis paskirtas Konstitucinio Teismo pirmininku

Vilnius (LR Seimas) – Seimas pritarė prezidentės Dalios Grybauskaitės pateiktai Romualdo Kęstučio Urbaičio kandidatūrai į Konstitucinio Teismo (KT) pirmininkus. Su kandidatu susitikusios Seimo frakcijos teigiamai vertino prezidentės pasirinkimą.

R. K. Urbaitis – didžiausią teisininko darbo stažą turintis KT teisėjas. Jis teikiamas vadovauti Teismui vietoj kadenciją baigusio KT pirmininko Kęstučio Lapinsko. 69 metų R. K. Urbaitis yra baigęs Vilniaus universiteto Teisės fakultetą, dirbo Šakių rajono, vėliau – Kauno miesto teismuose teisėju. 1984 m. priimtas į Lietuvos advokatų kolegiją, buvo jos tarybos prezidiumo narys, 1993 m. paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. Šį teismą pertvarkius, dirbo Kauno apygardos teismo teisėju, nuo 1999 m. – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju. KT teisėju paskirtas 2005 m., jo kadencija baigsis 2014 m.

Romualdas Kęstutis Urbaitis
ELTA nuotr.

Kovą baigėsi trijų KT teisėjų – K. Lapinsko, Armano Abramavičiaus ir Zenono Namavičiaus – kadencija. Juos pakeitė Egidijus Bieliūnas, Gediminas Mesonis ir Dainius Žalimas. Iš viso KT sudaro 9 teisėjai.

JAV departamento ataskaitoje – apie įkalinimo sąlygas Lietuvoje

Vilnius (BNS) – Lietuvos įkalinimo įstaigos neatitinka tarptautinių reikalavimų, šalies visuomenė yra homofobiška, o lietuviškoje interneto erdvėje veši antisemitizmas, teigiama Jungtinių Valstijų Valstybės departamento ataskaitoje apie žmogaus teisių padėtį 2010 me.

„Nors valdžios priemonės gerinti sąlygas priartino įkalinimo įstaigas prie tarptautinių reikalavimų, vietos žmogaus teisių gynėjai pranešė, jog sąlygos kai kuriuose kalėjimuose išliko prastos“, – rašoma ataskaitoje apie Lietuvą.

Remiantis Kalėjimų departamento pateiktais duomenimis, teigiama, kad 2010 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 9,139 kaliniai, įskaitant 421 moterį ir 158 nepilnamečius. „Trys pataisos įstaigos liko perpildytos. Pavyzdžiui, pataisos įstaigoje Šiauliuose buvo 676 kaliniai, nepaisant to, kad joje gali būti laikomi 435 žmonės“, – teigiama ataskaitoje.

Pasak dokumento, 2010 m. Seimo kontrolieriaus įstaiga gavo 865 skundus iš kalinų, lyginant su 267 skundais 2009 m. Ištyrus skundus buvo nustatyta, kad 330 iš jų buvo pagrįsti, o 456 – be pagrindo. Dažniausiai buvo skundžiamasi prasta higiena lankymo kambariuose, elektros taupymu, netinkamu kalėjimų darbuotojų elgesiu.

JAV pareigūnų teigimu, 2010 m. Lietuvoje buvo pradėti 168 tyrimai dėl neapykantos kurstymo, dažniau-

siai – internete. 24 tokio tipo bylas prokurorai perdavė teismui, teismai išnagrinėjo 14 ir šešiams asmenims skyrė baudas nuo 260 iki daugiau kaip 3,000 litų. Dauguma (148) tyrimų buvo pradėta dėl nepriimtinių pasisakymų apie seksualines mažumas, kiti tyrimai pradėti dėl rasistinių ar antisemitinių pasisakymų.

„Nors homoseksualumas nėra nelegalus ir nėra jokios oficialios gėjų, lesbiečių, biseksualų ar transseksualių asmenų (LGBT) diskriminacijos, visuomenės požiūris į homoseksualumą išliko neigiamas. Nevysriusybines organizacijos, susitelkiančios į LGBT problemas, neturi jokių apribojimų, tačiau jos stengiasi neatsikreipti dėmesio dėl visuomenės priešiško jėgų tikslams“, – sakoma dokumente.

Anot ataskaitos, apie 3,000 žmonių sudaranti šalies romų bendruomenė ir 2010 m. „susidūrė su su problemomis“, kaip, pavyzdžiui, diskriminacija siekiant išsilavinimo, apgyvendinimo, gydymo ar įdarbinimo.

Dokumente taip pat pažymima, kad nors smurtinių antisemitinių prieš konkrečius asmenis išpuolių pernai nepasitaikė, tačiau antisemitizmas buvo plačiai atspindėtas lietuviškuose interneto puslapiuose.

Ataskaitoje taip pat teigiama, kad pernai policija užregistravo 992 smurto atvejus prieš moteris ir pradėjo 1,484 ikiteisminius tyrimus.

– sakė ji. – Visi duomenys rodo, kad jis šiek tiek pakilo kai kuriuose regionuose, tačiau vis tiek yra gerokai mažesnis nei ta riba, kurią galima laikyti keliančia susirūpinimą.”

Dėl Fukušimos jėgainės avarijos Kanados Ontario provincijoje pastebėtas radioaktyvumo lygmens padidėjimas, tačiau jis nekelia grėsmės žmonių sveikatai. Kaip pranešė šio regiono energetikos ministras Brad Duguid, radioaktyvių dalelių lygis pakilo gana nežymiai.

A. Lukašenka po išpuolio Minske nusitaikė į opoziciją

Minskas (BNS) – Po teroristinio išpuolio Minske Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka nusitaikė į opoziciją. Kadangi sprogdintojai galėjo turėti ryšių su „politiniais aktorais“, turėtų būti apklausti ir opozicijos atstovai, pareiškė A. Lukašenka.

„Galbūt šie aktoriai iš ‘penktosios kolonos’ atskleis kortas ir mums parodys, kas organizavo šį išpuolį“, – pridūrė prezidentas. Kartu jis gyrė saugumo pajėgas, greitai suėmusias spėjamus teroristus. „KGB ir milicijai prireikė tik vienos dienos šiai pui-

kiai operacijai ir nusikaltėliai buvo sučiupti“, – kalbėjo A. Lukašenka aukštiems saugumo tarnybų atstovams. Suimtieji, anot jo, prisipažino ne tik dėl teroro išpuolio Minske, per kurį balandžio 11 d. žuvo 12 žmonių, bet ir dar dėl dviejų sprogimų 2008 ir 2005 metais.

Baltarusijos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, sprogmuo metropolitene buvo detonuotas nuotoliniu valdymu. Buvo suimti du asmenys, vienas iš jų yra Baltarusijos pilietis.

Per teroro išpuolį Minsko metro žuvo 12 žmonių ir 190 buvo sužeisti.

EPA nuotr.

PLB ir Seimo komisijos akiratyje – Valdovų rūmų ateitis

Atkelta iš 1 psl.

Komisijai šiuo metu pirmininkauja Seimo narys Paulius Saudargas bei JAV Lietuvių Bendruomenės ir PLB atstovų išrinktas Vytas Maciūnas. Balandžio 12 d. posėdyje nemažai dėmesio buvo skiriama Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimo projekto įgyvendinimui. Buvo išklaustyti kultūros viceministrės Nijolės Laužikienės, Nacionalinio muziejaus LDK valdovų rūmų direktoriaus pavaduotojos kultūrinei veiklai Jolantos Karpavičienės, Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento laikinai einančios direktoriaus pareigas Rasos Gabrilavičienės, Valdovų rūmų atkūrimo paramos fondo valdybos pirmininko Algirdo Vapšio pranešimai.

Kultūros viceministrė N. Laužikienė sakė, kad šiemet LDK Valdovų rūmų atkūrimo darbai sustabdyti, nes Viešųjų pirkimų tarnyba nurodė nutraukti sutartį su rangovu. Joje aptikta tiek daug teisės aktų pažeidimų, kad toliau jos vykdyti neįmanoma. Anot jos, siūlomi du variantai – dabartiniam rangovui leisti baigti statyti ir įrengti 53 proc. rūmų, o vėliau spręsti, kas turėtų baigti likusią pastato dalį, arba nedelsiant nutraukti rangos sutartį ir vykdyti naują viešąjį pirkimą. N. Laužikienės nuomone, bent dalis patalpų turėtų būti įrengtos iki pirmininkavo Europos Sąjungai pradžios.

Komisijos nariai atkreipė dėmesį, kad rūmų konservavimas taip pat kainuos brangiai. Tikslų skaičių dar nepadaryta, tačiau esą vien

šilumai palaikyti pastate per žiemą reikėtų išleisti apie 2,3 mln. litų.

Valdovų rūmų atkūrimo fondo valdybos pirmininkas A. Vapšys teigė, kad jeigu ir toliau bus delsiama priimti sprendimą, nebeprireiks ir 16 mln. litų, kurie šiemet skirti Valdovų rūmams. Jo teigimu, tiesiog nebus spėta padaryti visų numatytų darbų. Pasak jo, per 10 metų Valdovų rūmų atkūrimui aukojo apie 70,000 žmonių.

Valstybės kontrolės atstovė R. Gabrilavičienė teigė, kad jų įstaiga neprieštarautų, jeigu sutartyje būtų padaryta pakeitimų, pašalinant numatytus trūkumus. Pernai atlikę Valdovų rūmų atkūrimo veiklos patikrinimą, auditoriai priėjo prie išvados, kad atstatymas nevyksta sklandžiai, darbai nebaigti iki numatyto laiko, lėšos naudotos netinkamai, istoriniai menotyriniai tyrimai buvo nepaveikūs, kai kurie archeologiniai tyrimai vykdyti tyrinėtose vietose, projektavimo darbai pabrango nuo 6 mln. iki 16 mln. litų, muziejus dirba nepripažintu naudoti pastate. Valdovų rūmų atstatymo kaina per dešimt metų pabrango daugiau nei tris kartus – nuo 114 iki 367 mln. litų.

Šiuo metu įstrigęs Valdovų rūmų atstatymas Vilniuje turėtų būti baigtas, sakė Seime posėdžiaujantys PLB atstovai. „Valdovų rūmai kiekvieną dieną kainuoja (...). Kodėl negalima to pietų korpuso baigti ir pradėti jį naudoti?“, – stebėjosi Seimo ir PLB komisijos narė, JAV lietuvė Regina Narušienė, išklausiusi pranešimą apie dabartinę Valdovų rūmų būklę.

Atostogų rojus: devynios vietos per tris dienas

GYTIS M. KRIAUČIŪNAS
ANDRIUS R. KRIAUČIŪNAS

Per šią kelionę numatėme per tris dienas aplankyti devynias vietas Kentucky ir Tennessee valstijose. Mūsų kelionė prasidėjo kovo 12 d. Pagal šeimos tradiciją, susikabinome rankomis ir palinkėjome vienas kitam geros kelionės. Išvykome 9:05 val. ryte.

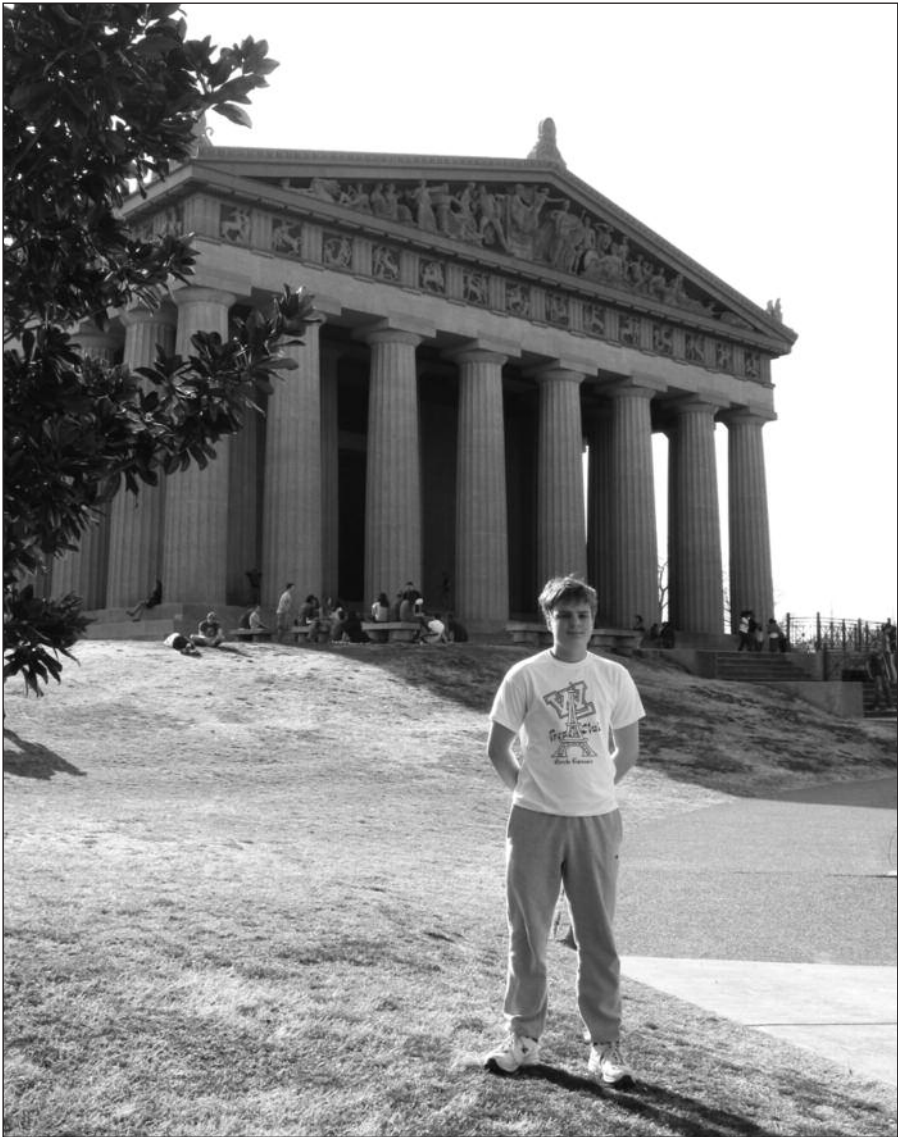
„Kart Kountry”

Šioje vietoje leidžiama vairuoti mažus automobilius (go-carts) 1.5 mylių take. Tai ilgiausias toks takas JAV. Gal tai neskamba įspūdingai, bet buvo labai smagu. Kelias ilgas, darbuotojai mandagūs, o automobiliai greitai. Galėjome vienas su kitu lenktyniauti. Vairuojant tikrai jau-tėsi, kad vairuoji tikrą automobilį. Nuo paskutinio mūsų apsilankymo (tai mūsų trečias kartas), ten pristatė mažą golfo aikštelę ir beisbolo mušimo narvelius. Kai apsodins medžiais, tikrai bus gražu. „Kart Kountry” yra Kentucky valstijoje, I-65 kelyje, prie 117 išvažiavimo.

Vertinimas: GMK skyrė 9 iš 10, ARK – 10 iš 10 taškų.

Parthenon

Atvykę į Nashville, Tennessee, važiavome į Parthenon. Originalus Parthenon yra Atėnuose, Graikijoje (Gytis jį matė prieš metus), o šis Parthenon yra tikra Parthenon kopija, pilnai atstatyta. Tai vienintelė Parthenon kopija pasaulyje, pastatyta ne iš marmuro, bet iš vietinio akmens. Mus nustebino, kad skulptūros ant pastato yra labai detalios. Pastatas yra beveik miesto centre, nemažame parke, prie ežerėlio. Tą dieną buvo šilta, todėl buvo susirinkę

Gytis prie Parthenon.

Straipsnio autoriai su mama prie Hermitage.

daug žmonių, kurie žaidė futbolą arba mėtė lėkštę (frisbee). Parthenon viduje įkurta meno galerija, bet mes ten nėjome. Vietoj to apėjome pastatą bei ežerėlį.

Vertinimas: GMK – 7 iš 10, ARK – 6 iš 10 taškų. Jeigu būtume ėję į muziejų, gal būtume davę daugiau taškų.

„Grand Ole Opry”

Pirmos dienos vakare ėjome į ne bet kokį, bet į „country” muzikos koncertą, kuris vyko istoriniame „Grand Ole Opry”, veikiančiame nuo 1935 metų. Verta paminėti, kad pereitą pavasarį Nashville mieste buvo didelis potvynis. Nors pastate buvo per metrą vandens, vis tiek pavyko toliau rengti koncertus. Tai svarbu, nes šeštadienio programa skirta ne tik žiūrovams, tada vyksta ir radijo programa. Ji rengiama kiekvieną šeštadienį be pertraukos

jau 75 metus. Pagrindiniai atlikėjai buvo Terry Clark, Troy Olson ir grupė „Diamond Rio”. Salė, kurioje telpa per 4,000 žiūrovų, buvo labai graži. Taip pat įmonės keliems lankytojams du kartus skyrė prizus, kuriuos galima buvo laimėti loterijos būdu. Deja, mes nieko nelaimėjome. Įdomu, kad leidžia nueiti iki pat scenos ir fotografuoti dainininkus.

Vertinimas: GMK – 7 iš 10 (ne labai mėgstu tokią muziką), ARK 9 iš 10 (duočiau 10, jeigu nebūtų buvę radijo reklamų) taškų.

Gaylord botanikos sodai

Šie sodai yra viešbutyje, šalia Grand Ole Opry. Sodų kompleksas susidaro iš trijų dalių. Pirma aplankėme „Cascades”. Tik įėję buvome labai nustebinti viso grožio. Aplink visą sodą buvo viešbučio kambarių balkonai, tad svečiai gali sėdėti savo balkone, atsipalaiduoti ir pasigrožėti. Sode matėme du kroklius, vienas jų apie 20 pėdų aukščio. Ten taip pat buvo restoranų ir kavinių. Ežerėliuose plaukiojo visokiausių dydžių žuvyčių. Paskui aplankėme „Garden Conservatory”. Šiame sode buvo daug įvairių rūšių gėlių, pagal pateiktą informaciją, jų ten buvo iki 10,000. Pasigrožėjome ir padarėme daug nuotraukų. „Delta” sodą aplankėme paskutinį, jis yra didesnis nei keturi akrai. Ten buvo daug vandens, o aplink jį ilga „upė”. Upėje plaukiojo laivas su turistais, o gidė pasakojo apie augalus ir viešbutį. Taip pat buvo gražu pamatyti fontanus, apšviestus skirtingomis spalvomis. Spėjame, kad vanduo purškia pagal muzikos ritmą. Sodo centre buvo sala su parduotuvėmis ir knygynu. Toje vietoje taip pat galima švęsti vestuves.

Vertinimas: GMK ir ARK – 10 iš 10 taškų.

Hermitage

Tai JAV Andrew Jackson, septinto JAV prezidento, rūmai netoli Nashville. Rūmai pastatyti 1820 metais, po 1834 metų gaisro atstatyti ir praplėsti. Nuvykę žiūrėjome trumpą filmą apie jo gyvenimą. Mus nustebino tai, kad jis savo žmoną vedė du kartus, nes pirmą kartą santuoka buvo neteisėta. Jackson prezidentu buvo aštuonerius metus, bet savo rūmus aplankė tik keturis kartus. Po filmo mums davė elektroninį gidą su

ausinėmis. Nuėjome į rūmus, prie kurių mus sutiko tikras gidas. Rūmų kolonos pagamintos iš medžio, bet nudažytos dažais, sumaišytais su smėliu, kad atrodytų, lyg būtų iš akmens. Andriui labiausiai patiko sodas prie rūmų, o Gyčiui – aplinka, sodas ir patys rūmai. Trys gidai mums aprodė namą, bet buvo draudžiama eiti į pačius kambarius. Rūmuose taip pat draudžiama fotografuoti, negalėjome vaikščioti ant medinių grindų (tik ant kilimo), nes grindys beveik 200 metų senumo! Prie rūmų yra kapinės, kuriose palaidotas prezidentas Jackson, jo žmona, šeimos nariai ir vienas buvęs vergas, miręs 1901 metais. Ten taip pat vežimu apveža aplink visą žemę (per 1,000 akrai), bet mes nevažiavome.

Vertinimas: GMK – 8 iš 10 (tikėjosi daugiau apie prezidentą sužinoti), ARK 7 iš 10 (galvojo, kad rūmai bus gražesni, kad bus daugiau ką pamatyti).

Adventure Science Center

Jis įsikūręs miesto centre, netoli senų kapinių. Tikėjomės, kad bus daug ką veikti, bet likome kažkiek nuvilti. Kai kurie užsiėmimai arba neveikė, arba nežinojome, kaip jais naudotis. Muziejuje buvo šešių aukštų bokštas ir nuo viršaus matėsi miesto panorama. Įdomiausias buvo „BlueMax” skridimo simulatorius, kuriuo gavome naudotis už papildomą kainą. Jame galima jausti, kad skrendi lėktuvu. Galima net 360 laipsnių (aukštyn kojomis) posūkius daryti. Kadangi skraidinti lėktuvą buvo sunku, negavome visko patirti. Kitas įdomus dalykas buvo „ėjimas mėnulyje”. Mus pririšo prie virvių ir kranu kažkiek pakėlė nuo žemės, kad jaustumėmės, lyg eitume mėnulio paviršiumi. Problema, kad sunku buvo žinoti, kada kranas mus kels ir kada nuleis.

Vertinimas: GMK – 5 iš 10 (nustebintas, kad tiek mažai turėjo ką veikti. Ann Arbor, MI ir prie Anaheim, CA yra įdomesni centrai), ARK – 7 iš 10 (tik bokštas ir „BlueMax” patiko) taškų.

„Corvette” muziejus

Mūsų trečia diena prasidėjo Bowling Green mieste, Kentucky valstijoje. Ten matėme 80 senų bei naujų „Corvette” automobilių. Įėjus į muziejų, pamatėme daug „Corvette” automobilių, kuriuos galima laimėti loterijos būdu. Į vieną jų net leido įlipti. Apsižvalgymas prasidėjo su trumpu filmu, kuris papasakojo apie visus žmones, kurie padėjo sukurti „Corvette”. Jame taip pat paminėta, kad pradžioje muziejaus įkūrėjai norėjo įkurti tik biblioteką apie visus „Corvette” modelius. Bet vienas vyras pasiūlė padovanoti savo 1953 metų „Corvette”, jeigu bus pastatytas muziejus. Tokio pasiūlymo negalėjo atsisakyti. Pradžioje parodyti senesni modeliai. Parašyta, kam priklausė automobilis, jo pajėgumas ir kas paskolino ar padovanojo jį muziejui. Net gavome pamatyti tą pirmąjį automobilį, kuris buvo paaukotas muziejui. Prie vieno automobilio buvo sukurtas benzino kolonėlės modelis. Kas gali patikėti, kad anksčiau benzino kainą skaičiavo centais, o ne doleriais.

Nukelta į 14 psl.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 6

Mano elgesio stilius per dažnai krypsta nuo vieno kraštutinumo į kitą. Tarp dorybės siekio ir nuodėmės atmetimo neatrandu lygsvaros. Kartais pasitikėjimas savimi suspindi – viskas turėtų gerai baigtis, gyvenimo svetur egzaminus jau išlaikiau, mokslus baigiau – tai teikia jėgų pasunkėjusį gyvenimo kryžių kelti ir žengti vieną antrą žingsnį pirmyn. Dažnai viduje atgyja audros, tarsi trenkia žaibai. Jų prošvaistėse egzistuoju, bandau vienvėję gyventi. Geresnės ateities laukti – neįžvelgiamai sunku. Ar skaidrėjantys pavasario saulės spinduliai suteiks mano sielai daugiau šviesos? Ar slepiančią nuovargio bangą lydės atilsis? Neįspėjami keliai prieš akis, nežinau, kur jie mane galėtų nuvesti, ką galėtų reikšti, ką jie galėtų atnešti: laimės prošvaistes ar nelaimių pinkles. Kodėl džiaugsmas ir laimė nusisuka nuo manęs? Esu psichologinės vienvės kalinys, nors draugų, atrodo, turiu, ir Paryžiaus lietuviai draugiškumo nešykšti... Baigiau rašyti Velykų sveikinimo laiškus. Gal kam nors jie suteiks truputį džiaugsmo. Esu patenkintas, kad nereikės šv. Velykų švęsti čia Paryžiuje tarp svetimųjų, o kažkur Romoje, deja, irgi ne pas savuosius. Tokia jau tremtinio lemtis, sunku ją pakelti – patirtos žaizdos lengvai atsiveria. Kamuoja.

Italijos kelionėje patyriau keletą neužmirštamų įspūdžių. Tai – nuostabus vakarų Šveicarijos Alpių didingumas tarp Lausanne ir St. Mauritz-Briques, kryžiaus keliai Apeninų kalnuose prie Asyžiaus. Ten Šv. Klaros kūnas išstatytame sarkofage atrodo natūraliai išsilaikęs. Ten ir mano branginamo šv. Pranciškaus kripta jo garbei pastatytoje dviaukštėje Švento Pranciškaus bazilikoje – tai pasaulinio kultūros paveldo šedevras. Į ją lipau didelio platumo laiptais, nes ji tarsi simboliškai stovi pačioje kalno viršūnėje, kad žmonės ją iš tolo matytų ir brangintų, kad atvertų savo širdis ir garbintų Dievą Aukščiausiąjį, Evangelijos dvasia gyventų, žvelgtų į aukštybes – šventumo ieškotų.

Vatikano didybę sudaro Šv. Petro bazilika ir jos sudėtyje esanti Siksto koplyčia, joje lankytojus stebina Raphael ir Michelangelo sukonstruotas kupolas ant milžiniškų kolo-

nų, dar labiau jo gausios freskos – nepamainoma genijaus kūryba. Vaikstant joje pajutau dangišką dvelkimą – tai stebuklas. Nelengva buvo ją apleisti. Žvelgiant į Romos panoramą ir sukantis aplink save, matosi gausios istorinės vietos, septynių kalvų vaizdai, kitos didingos Romos miesto šventovės, jų į debesis besistiebiančios bokštai. Nusileidęs žemyn aplankiau katakombas. Jose pirmieji Romos krikščionys garbino Kristų, dalijosi Mišių ir komunijos palaima. Už poros dienų mūsų ekskursijai susitelkus Bazilikoje, mane nustebino popiežiaus Pijaus XII audiencija – jo gražia prancūzų kalba išreikštos iškilios mintys studijuojantiems, jaunystei besidžiaugiantiems, idealų beieškantiems Paryžiaus studentams.

Žiūrint nuo ežero pusės, Neapolio kylančios į kalną architektūros grožis ir flora yra stebuklingai žavinčios. „Pažiūrėk į Neapolį ir mirk“ – skaitau brošiūroje. Graži visa Italų Riviera, ypatingai tarp St. Margarethen ir Lago Maggiore. Dalis Šventųjų metų iškilnių prabėgo Amžinajame mieste. Kita dalis – Neapoly, Florencijoje, klaidžiojant Pompėjos siauriomis gatvelėmis. Florencijoje stebėjausi didžiųjų italų stovydomis, tam skirtame ir kolonų remiame atvirame pastate. Jų daug ir visi reikšmingi, stebėtinai daug ką pasiekę šios šalies ir pasaulio labui. Pompėjoje tik dalis miesto buvo atkasta. Romoje mano piligrimų grupė gyveno seselių globoje. Buvo užtikrinti pusryčiai, o pietus ir vakarienei reikėjo pačiam atrasti. Kišenei pusluštei esant, tai buvo problematiška. Būdamas jaunas išmokau daug ką pakeisti.

Grįžęs į Paryžių josios atsakymo neradau... Nejau ir šiai ilgai kuriamai meilei skirta nelaiminga lemtis. Kuo ir kaip aš galėjau nusidėti? Kas ją paviliojo? Mano širdis godžiai trokšta meilės. Norisi šias eiles minčių išlieti ant balto popierio lapų. Negi ji gali taip ilgai tylėti? Taip, man vėl širdis nerami/ nėr rimties mylimos/ ak, ar sugriš man kada ji/ nes svajonių meilė dingo paslapčia... Pesimizmo bangos nesustojamai užlieja man širdį... Ir jau psichologu esant vis tiek sunku privilioti širdies, proto ir sielos ramybę.

Bus daugiau.

Šventojo Petro bazilika Vatikane.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Išeiviai bando žadinti prezidentės atmintį

Atkelta iš 2 psl.

– Mano entuziazmas nebėra toks, koks buvo atvykus 1992-aisiais. Grįžti į laisvą Lietuvą – tai buvo ilgiau nei penkiasdešimt metų laukto idealo išsipildymas. Pastaruoju metu rečiau lankausi tėvynėje. Šį kartą iš Pietų Amerikos atskridau verslo reikalais. Turime šeimos įmonę „RVM Investments“, kuriai vadovauja mano sūnus. Po to, ką patyrėme, jis savo ateities nebesieja su Lietuva. Gal prezidentei, užuot kaltinus išeiviją pernelyg mažu indėliu į Lietuvos ekonomiką, o ir matant apskritai menkas užsienio investicijas, vertėtų panagrinėti, kodėl taip atsitiko.

Entuziazmą nuslopino biurokratų pinklės

R. Mieželis: Ketinome investuoti į statybų projektą Vilniuje, Rinktinės gatvėje. Dar 2005 metais kartu su Lietuvos energetikos muziejumi pradėjome derinti detalųjį planą. Tai buvo labai ilgas procesas. Vilniaus miesto savivaldybės taryba šį planą patvirtino tik 2009 metų gegužę. Norėjome sutvarkyti bent vieną apleistą sostinės kampelį – pastatyti pastatą, kuriame išikurtų biurą, parduotuvės, būtų įrengti butai arba nuomojami apartamentai. Pavyko pakviesti vieną Kanados ir Olandijos statybos bendrovę, kad dirbtume kartu.

Tačiau, patvirtinus detalųjį planą, po gerų pusės metų pabudo kai

kurie Kultūros paveldo departamentą valdininkai ir „rado galimų teisės aktų pažeidimų“. Senaties terminas jau buvo praėjęs. Bet departamentas pasinaudojo tam tikra Lietuvos įstatymų spraga ir iškėlė bylą. Todėl nuo 2010-ųjų pradžios esame įvelti į teisminių procesą. Esame įsitikinę, kad detalusis planas nepažeidė jokių Lietuvos teisės aktų, todėl visą pastarąjį laiką bandėme tartis su valdininkais. Deja, nepavyko. Šiuo metu jau esame laimėję bylas ir Vilniaus apygardos administraciniame teisme, ir Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme. Teismai nustatė, kad nesame pažeidę jokių teisės aktų. Tikimės, kad tai – biurokratizmo pabaiga. Bet įstatymai Lietuvoje tokie skylėti, kad galima tokius teisinius procesus tęsti dešimt metų ar net ilgiau. Kokie užsienio ar ir Lietuvos investuotojai gali ištverti tokį biurokratizmą? Analogiškų mūsų atvejui pavyzdžių yra gausybė. Tarptautinė finansų bendrovė kartu su Pasaulio banku yra išnagrinėjusi, kokios biurokratinės kliūtys verslui yra sukurti Lietuvoje.

Minėta bendrovė atidavė mūsų valdininkams maždaug 500 puslapių studiją ir pasiūlymus, kaip tuos barjerus panaikinti. Deja, ir šiuo metu padėtis yra beveik nepakitusi.

Lrytas.lt

Audrė Srėbalienė – „Lietuvos ryto“ žurnalistė.

SKELBIMAI

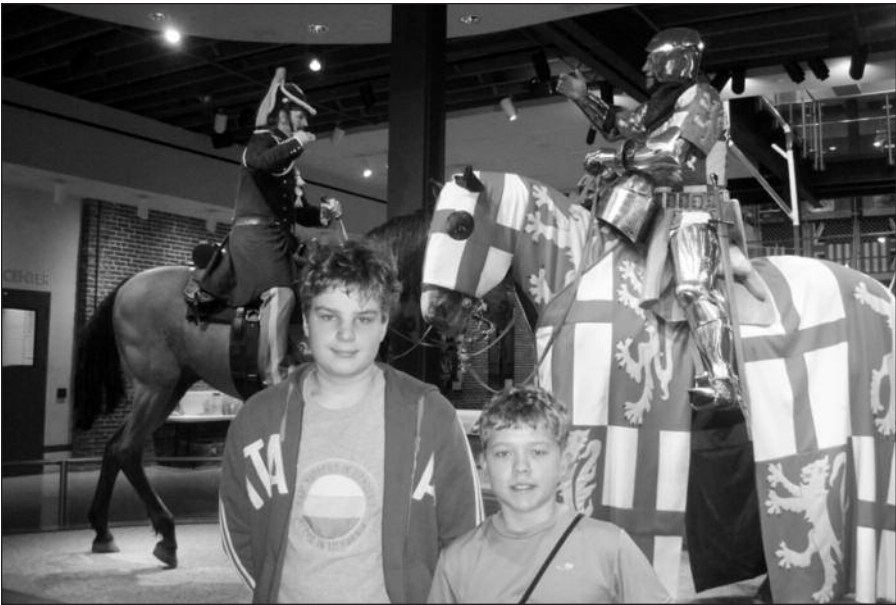
* **Moteris ieško** pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

PLC Condos
Parduodami vienas 2 mieg., du 1 mieg. 1vonios butai.
Tel. **630-674-5414** Linas
Century 21 ProTeam

Fabric Installer / Apprentice
– Women / Men apply, Speak English, \$10/Hour, Palatine
(847) 202-0642

Autoriai Frazier istorijos muziejuje.

Aldo Kriaučiūno nuotraukos

Atostogų rojus

Atkelta iš 12 psl. Kitas automobilis buvo naudojamas per „Indiana-polis 500“ lenktynes palydėti lenktniaujančias mašinas. Vienas išpūdingas rodinys buvo didelė „Corvette“ nuotrauka, sulipdyta iš tūkstančio mažų nuotraukų. Pabaigoje mus nu-fotografavo ir nuotrauką įdėjo į nuotrauką su „Corvette“ – lyg sėdėtume tame automobilyje California. Galiausiai aplankėme mokslo kambarį. Andriui labiausiai patiko kėdė, kuri pakilo į orą. Gyčiui patiko laivų modelis, kuris parodė, kad Panamos kanalo perplaukimas veikia.

Vertinimas: GMK – 8 iš 10 (tiems, kuriems patinka automobiliai, tikrai įvertintų 10), ARK – 10 iš 10 taškų.

Louisville Slugger muziejus

Šį muziejų, esantį Louisville miesto centre, lengva rasti, nes prie įėjimo matosi didžiausia beisbolo lazda pasaulyje. Šis muziejus nepaprastas tuo, kad jame gamina pačias beisbolo lazdas. Įėjus matyti siena, su iš medžio išdrožtais visų beisbolo žaidėjų parašais, su kuriais „Louisville Slugger“ bendrovė buvo pasirašiusi sutartį. Ten buvo net 8,000 parašų! Mums pirmiausia parodė, kaip lazdos gaminamos. Dabar jas gamina iš dviejų rūšių medžio – klevo ir balto uosio. Mums parodė, kaip anksčiau beisbolo lazda droždavo rankomis. Tai užtrukdavo 30 minučių. O dabar vieną lazda galima pagaminti per 30 sekundžių. Lazda

Didžiausia beisbolo lazda prie Louisville Slugger muziejaus.

pagaminus, pagamintoje iš uosio įdeginama įmonės emblema, o ant klevo lazdos ji užlipdoma, nes klevas – kietesnis medis. Iš vieno medžio pagamina nuo 40 iki 60 lazdų. Taip pat sužinojome, kad jeigu įmonė pasirašė sutartį su žaidėju, tai jo parašas bus ant lazdos, o jeigu sutarties nėra, tai bus tik jo vardas ir pavardė. Šioje gamykloje pagaminama du trečdaliai visų profesionalių žaidėjų lazdų. Komandos sumoka už lazda žaidėjams, jeigu jie žaidžia aukščiausioje lygoje (MLB), o jeigu ne, reikia pačiam užsimokėti. Viena lazda kainuoja apie 80 dol., žaidėjas per sezoną sunaudoja apie 100 lazdų. Pabaigoje mums davė po mažą beisbolo lazda atsiminimui.

Vertinimas: ARK 10 iš 10 taškų (Gytis tuo metu buvo Frazier istorijos muziejuje).

Frazier istorijos muziejus

Mūsų paskutinė aplankyta vieta taip pat buvo Louisville mieste, kitoje gatvės pusėje nuo Louisville Slugger muziejaus. Muziejus turi tris aukštus. Trečiame aukšte yra daiktai, kurie kartais keičiami. Šiuo metu yra rodiniai apie Anglijos istoriją, apimantys laikotarpį nuo 3000 metų pr. Kr. iki 1900 metų. Trečiame aukšte buvo įdomu, nes muziejus davė elektroninį gidą, kuris papasakojo apie ten esančias skulptūras ir paveikslus. Ten taip pat rodė trumpus filmus apie istorinius mūsų, buvusius valdovus bei kitus žymius žmones. Antrame aukšte papasakojo apie JAV istoriją, įvykius nuo 1600 metų iki 1900 metų, pristatyta daug ginklų, daug informacijos bei skulptūrų. Pirmame aukšte yra maža parduotuvė, klasės mokiniams ir kažkiek rodinų. Ten taip pat buvo galerija su ginklais bei SS Louisville laivo modelis. Buvo gidas, apsirengęs istoriniais rūbais, papasakojęs apie mūsų 1850 metais, lyg jis pats jame būtų dalyvavęs.

Vertinimas: GMK – 10 iš 10 taškų. (Andrius tuo metu buvo Louisville Slugger muziejuje).

Kelionė buvo smagi. Tikimės, kad jeigu „Draugo“ skaitytojai ir jų vaikai ar anūkai ieškos įdomių atostogų, mūsų aprašymas jiems padės tokią kelionę suplanuoti.

Gytis M. Kriaučiūnas (14 metų) ir Andrius R. Kriaučiūnas (12 metų) – jaunieji „Draugo“ korespondentai, gyvenantys West Lafayette, IN.

Brangusis ir Brangioji perka namą

HUMORES KA

JOLITA KAVALIŪNAITĖ

Ir jis, ir ji priklausė elitiniam sporto klubui arba, šių dienų žodžiais sakant, sveikatos centrui, įsisteigusiam didžiuliame stiklinių sienų pastate, prabangioje Akron Montrose – Rožių kalno vardo – apylinkėje.

Neseniai atvykęs į šį automobilių padangų vadinamą gumos miestą, jis ieškojo neeilinių pažinčių, o ji, neseniai išsiskyrusi su vyru, norėjo atsigauti po karčių teismo bylų.

Sutapo jų laisvalaikiai, tad ir jis, ir ji tame sveikatos centre atsiradavo šeštadienio rytais. Sutapo ir jų sporto rutina: lankstumo pratimų klasėje rankas prisidėję prie klubų jie lenkdavosi dešinėn, kairėn, rankas ištiesę stiebdavosi aukštyn, lenkdavosi žemyn. Paskui prie raumenų vystymo mašinų rankomis traukydavo svarsčius, kojomis keldavo vis sunkėjančius svorius ir galų gale nerdavo į baseiną plaukioti raudonų ir mėlynų sviedinukų virvėmis atskirtais takais.

Jie pastebėjo vienas kitą, bet nei vienas, nei kitas nesusižavėjo. Ji jam atrodė kiek rieboja, jis – kiek gauruotais, netvarkingais plaukais. Vieną šeštadienį sutapo ir jų išėjimas iš sveikatos centro. Abudu atsirado beveik tuo pačiu metu prie durų. Bet jie vienas kito neatpažino: jos figūra paskendusi elegantiškame palte, jo plaukai – pasislėpę po skrybėlė.

Tačiau jam krito į akį jos palto gera kokybė ir, pakėlęs skrybėlę, jis vikriai pribėgo prie durų ir ištiesė ranką jai jas atidaryti. Ji pastebėjo pro savo petį puikiai odine pirštine apmautą besitiesiančią ranką. Tada jie metė vienas į kitą lemtingą žvilgsnį.

– Tai Jūs... – akimirksniu nustaciusi, kad jo plaukai ne tiek gauruoti, kiek jaunatviški, ji žavingai nusišypsojo.

– Tai Jūs... – jam pasirodė labai mielas tas jos veiduko apvalumas ir jis nusišypsojo.

Ir apsikeitę šysenomomis abudu stabtelėjo ir nepaleido vienas kito žvilgsnio. Galų gale jis išdrįso: – Gal kavutės... – Mielai, – jam dar nepabaigus sakinio skubėjo ji sutikti.

– ...norėtumėte su manimi išger-ti „Barnes & Noble“ knygyno kavinukėje? – Gerai, gerai, – ji brėžte pabrėžė. Ir jiedu nuvyko į tą puikų knygyną, kurio kampe buvo įrengta kavinukė, kad kavutę begerdami ilgiau klientai pabūtų ir knygas beversdami užsigeistų jas pirkti.

Jis užsisakė mažą capuccino su pašildytu pienu, norėdamas parodyti savo kosmopolitiškus įpročius, o ji gėrė be kofeino, be grietinėlės ir be cukraus, parodant, kad ji laikosi lini-jų. Jiedu susėdo prie mažyčio, lyg Pa-ryžiaus šaligatvio apvalaus staliuko.

Po to jie ten praleisdavo šeštadienio popietes. Kalbėdavo apie viską, atverdavo vienas kitam savo sielų giliausius virpėjimus. Ir sužinojo jis, kad artėja jos gimtadienis, ir tai die-nai švęsti jis ją pakvietė į puikų tur-tuolių Bath apylinkės slėnio „Lan-ning’s“ restoraną.

Sodindamas juos, restorano *mait-re d’* atitraukė jos kėdę ir padavė jiems valgiaraščius. Valgiaraščiai bu-vo skirtingi: jo – su kainoraščiu, jos – be. Dėl tokio restorano šaunumo su-virpėjo jos sielelė.

– Brangusis, – susijaudinusi ji sušnabždėjo ir tiesė jam ranką, kurią jis galantiškai priartino prie savo lūpų ir pabučiavo.

Atėjo ir jo gimtadienis. Neatsi-likdama, ji jį kvietė į Akron žymųjį „Ken Stewart’s Grill“, į kurį vykdavo valgyti ne tik Cleveland inžinieriai, bet ir to Erie ežero miesto žymūs dan-tistai ir daktarai. Atsiradęs tarp to-kių šaunių klientų, jis sudrebėjo.

– Brangioji, – jis beveik be žado drebančią ranką ištiesė jai, kurią ji abiem rankomis sugriebė ir prispau-dė prie savo skruosto.

Ir taip užsimezgė jų meilės žiedo pumpurėlis. Brangusis ir Brangioji žiūrėte žiūrėjo vienas kitam į akis, kuriose ir vienas, ir kitas įskaitė sa-vo artėjančią laimę.

Meilės žiedas pilnai išsiskleidė, kai vieną popietę jiems begeriant jau įprastas šeštadienines kavutes, ji vartė žurnalus ir lyg netyčia atvertė puikaus namo fotografiją. To namo aukštos graikiškos kolonos išdidžiai kilo iš dailiai nupjautos žolės sklypo. Pamatęs ją gėrintis tuo namu, jis linktelėjo galvą pritardamas jai:

– Tikrai gražus šis namas. Ji krūptelėjo. „Turbūt jis galvoja apie šio namo pirkimą. Šis namas tikrai būtų pusmilijoninis“, – suplas-nojo jos mintys.

Dabar jis vertė puslapį ir atvertė nufotografuotą dar puikesnį namą, prie kurio vartų budėjo marmuriniai liūtai.

– O kaip šis? – jis jos paklausė. Brangioji nusišypsojo: „Matyt, jis pajęgtų įpirkti net ir šį milijoninį namą“, – pagalvojo ji.

Pamatęs Brangiosios šypsena, Brangusis irgi nusišypsojo: „Matyt, jos finansai leistų jai ir šį namą pirkti“, – pagalvojo jis.

Taip atversdami vis gražesnių ir brangesnių namų fotografijas, jiedu praleido tą popietę.

Vos sulaukę pirmadienio, jie su-sitarė su namų pardavimo bendrovės atstovu apžiūrėti Kristalo ežero pa-krantėje parduodamus didingus na-mus. Ir išsirinko jie patį gražiausią ir, ką kalbėti, patį brangiausią namą su dviaukščiais langais ir dideliu bal-konu, nuo kurio akmeniniai laipte-liai leidosi prie ežero kranto. Šiek tiek nusiderėję, jie sutiko su namų pardavėjais pasirašyti sutartį. Namų pardavimo agentas pareikalavo iš jų mokesčio.

Brangusis šypsodamasis palenkė galvą Brangiosios pusėn, laukdamas iš jos čekio... O Brangioji tą pačią aki-mirką į jį lenkė galvą, laukdama če-kio iš jo. Tada ir Brangiajam, ir Bran-giajai viskas paaiškėjo.

– Tai tu ne... ne... neturi, – Bran-gioji mikčiojo, žiūrėdama į jo dabar išbalusį veidą, taip negražiai apkri-tusį gauruotais plaukais.

– Tai tu ne... ne... nesugebi, – ir Brangusis mikčiojo, žvelgdamas į tokius riebius jos veido skruostus.

Ir taip nudžiūvo jų meilės žiedas. Liovėsi Brangiojo ir Brangiosios šeš-tadieniniai kavutės pasimatymai. Ži-noma, tebeidavo ir jis, ir ji sportuoti šeštadienio rytais ir prabangųjį spor-to centrą, tik dabar nei ji jo, nei jis jos nepastebėdavo, nei darydami lanks-tumo pratimus, nei kilnodami svars-čius, nei plaukiodami baseine, nei išei-dami į automobilių stovėjimo aikštelę.

Jolita Kavaliūnaitė – literatūros tyrinėtoja, rašytoja.

A † A

VITA LAUMĖ WITHEROW
PAVILČIUTĖ

Su giliu liūdesiu pranešame, kad brangi Vita ramiai mirė namie 2011 m. balandžio 6 d. po vėžio ligos Olympia, Washington. Gimė 1938 m. Kaune, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: vyras Dale Witherow; sesuo Ina Papp su vyru Allan, sūnus Linas Černius, duktė Sigita Černius su vaikais, pusseserės, pusbroliai bei kiti giminės ir artimi draugai.

Velionės gyvenimo atšventimas bus suruoštas kitais metais Olympia, WA.

Nuliūdę artimieji

Juozas Baužys Dainavoje, LFB studijų savaitės metu 1991 metais. Pamaldų metu padeda kun. Kastyčiui Ramanauskui ir kun. dr. F. Jucevičiui. Vytauto Maželio nuotr.

Jau vieneri metai be Juozo J. Baužio

Laiko dulkėmis apneštoje dėžėje bevartant užsilikusią seną korespondenciją, užkliuvau už BALF'o ilgo pavardžių sąrašo lapo, kuriame išvardyti lietuviai imigrantai, laivu „Marine Jumper“ atvykstantieji į New York miestą. Tame sąrašė šalia Kazio Bobelio yra dar keletas pažįstamų antrabangių tremtinių pavardžių, pagal Pulgį Andriušį DP (Dievo paukšteliais) vadinamų. Po šešių dešimčių metų tuose ilguose ateivių sąrašuose paminėtųjų – jau didesnė pusė iškeliavo Amžinybėn. Daugelio mirusių pavardės liko įrašytos lietuviškos veiklos sąrašuose, dauguma liko pavyzdžiu ateinančioms kartoms.

1949 metais atvykęs į New York miestą, laikinai apsistoju pas savo pusbrolių Waterbury, CT, o po dviejų savaitių poilsio jis nuvežė mane į New York susirasti darbo. New York turėjau tik vieno savo pažįstamo Juozo Baužio adresą, jį susiradau Brooklyn. Juozą jau pažinojau Vokietijoje, o apie jo veiklą iš Aloyzo Barono pasakojimų. Keliais mėnesiais anksčiau atvykęs Juozas gyveno su motina ir seserimis Auge ir Aldona netoli Brooklyn tilto. Gavęs darbą ligoninėje, labai apsidžiaugiau, kad tame dideliame mieste turėsiu pažįstamą lietuvi. Nuo tada su Juozu artimai bendravome, dirbome įvairioje lietuvių veikloje.

Perkėlus „Ateities“ žurnalą į New York, pasikviečiau Juozą į žurnalo redakcijos kolektyvą. Jis aktyviai dalyvavo ateitininkų veikloje ir jau 1951 metais buvo išrinktas Ateitininkų moksleivių sąjungos pirmininku, keletą metų buvo ir Ateitininkų federacijos valdyboje. Nuo 1957 m. persikėlė į Čikagą, vedė Onutę Stankaitytę ir be pertraukos buvo renkamas į lietuviškų organizacijų valdybas. Nuo 1986–1999 metų buvo „Į

Laisvę“ žurnalo redaktorius, visą laiką iki mirties buvo dažnas „Draugo“ ir kitų lietuviškų laikraščių korespondentas. Ilgiausiai teko bendradarbiauti „Į Laisvę“ fondo valdyboje ir taryboje, kur Juozas buvo renkamas ir į Lietuvių fronto bičiulių (LFB) tarybą. Su pranešimais ir pasakaitomis dalyvavo visose LFB 50 studijų savaitėse Dainavoje ir kitur. Ilgus metus priklausė ir Ateitininkų namų valdybai.

Savo 89 metų žemiškoje kelionėje nuo Mažeikių iki Čikagos Juozas Baužys savo laiką ir energiją lygiai padalino lietuviams ir amerikiečiams, buvo lygiai abiem ištikimas, pareigingas, tylus darbininkas. Prašomas ką nors atlikti, visada pasakydavo, gali ar ne, ir laikėsi savo žodžio tuščiai nežadėdamas. Gal todėl ir dabar, kartais vartydamas senas organizacijų protokolų ir raštų knygas, galiu pasitikėti, kur tik matau ilgos atminties a. a. Juozo parašą. Vengė ir nesiveržė eiti į scenos šviesą, ten kartotinau turėjo būti pakviečiamas.

Balandžio 16 dieną sukanka jau metai laiko nuo tos akimirkos, kai Juozas buvo pašauktas Amžinybėn. Jo pasigendame visi, kurie su juo bendravome. Juo, pakirsta ilgos ir sunkios ligos, pasekė ir žmona. Juozą girdėdavome ir matydavome sekmdienio lietuviškose pamaldose Lemont, kur jis daugelį metų patarnavo. Savo šeimos palikuonių neturėjo, liko tik artimi giminės. Sukako metai, kai jis užbaigė savo lietuvybei paskirtą žemišką kelionę. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. Tikiu, kad visi velionio bendradarbiai ir bendrakeleiviai prisimins a. a. Juozą ir šių metinių progą.

Ilgametis bendrakeleivis
Kazys G. Ambrozaitis

A † A

ALEKSAS GRYBAUSKAS

Mirė 2011 m. balandžio 10 d.
Gimė 1920 m. gruodžio 27 d. Lietuvoje.
Gyveno Clover, SC, anksčiau Setauket, NY ir Downers Grove, IL.

Nuliūdę liko: žentas Paulius Gvaždinskas; anūkai Ingrida Gvaždinskaitė ir Aleksas Gvaždinskas.

A. a. Aleksas buvo vyras a. a. Bronės ir tėvelis a. a. Loretos Gvaždinskienės.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, balandžio 14 d. nuo 4 v. p. iki 8 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks penktadienį, balandžio 15 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namuose. A. a. Aleksas bus palydėtas į Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčią, 14911 W. 127th St., Lemont, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A

JUOZAS VITĖNAS

Mirė 2011 m. balandžio 11 d., White Plains, NY, sulaukęs 98 metų.

Juozas gimė 1912 m. Putrių kaime, Biržų apskrityje, Lietuvoje. Baigė Kauno universiteto Teisių fakultetą. 1940 m. vedė dantų gydytoją Oną Paltarokaite.

Po karo 1945–1949 m. gyveno Augsburg, Vokietijoje ir redagavo laikraštį „Žiburiai“.

Persikėlęs į Los Angeles redagavo žurnalą „Lietuvių dienos“. 1955 metais prisijungė prie Washington, DC Voice of America lietuvių skyriaus, kur dirbo 28 metus. Dažnai rašydavo straipsnius įvairiems lietuviškiems laikraščiams ir žurnalams.

Liūdi: žmona Ona, duktė Asta Vitėnas-Cooler de Solliers ir žentas Charles, gyvenantys White Plains, NY, sūnus Almis Vitėnas ir marti Birutė iš Henderson NV, anūkas Aleksas Vitėnas ir jo žmona Janina su proanūku Luku, gyvenantys Tintoh Falls, NJ.

A. a. Juozas palaidotas Mount Calvary Cemetery, White Plains, NY.

Nuliūdusi šeima

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2011 m. balandžio 11 d., sulaukęs 82 metų, mirė brangus brolis ir seserėnas

A † A

VALTERIS KASPARAITIS

Gimė 1929 m. Smalininkuose, Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Gyveno Waukegan, IL.

Giliai nuliūdę liko: brolis Romas su žmona Otilija, sūnėnai Linas su vaikais Aidan, Lukas ir Riley; Andrius su žmona Karen ir vaikais Charlotte ir Evan; teta Ema Žiobrienė; dėdienės Ana ir Ida Pilmonienės, daug pusbrolių, pusseserių su šeimomis ir kiti giminės.

Valteris 48 metus priklausė National Ski Patrol, Wilmot Mt., WI.

Atsisveikinimas įvyks balandžio 18 d. Ziono Evangelikų bažnyčioje, 9000 Menard St., Oak Lawn, IL nuo 9 v. r., pamaldos 11 v. r. Po pamaldų velionis bus palaidotas Bethania kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Mieliems skaitytojams pranešame,** kad balandžio 22 d., Didįjį penktadienį, „Draugo“ redakcija nedirbs. Skaitytojus kitą savaitę pasieks du „Draugo“ numeriai.

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, skirtose kongregacijos įsteigėjos Motinos Marijos Kaupaitės 71-osioms mirties metinėms paminėti ir pasimelsti, kad Motina Marija būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, balandžio 16 d., 9:30 val. r. seselių Motiniškajame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL). Mišias aukos kun. Jaunius Kelpšas, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratorius. Po Mišių – kavutė. Kviečiame dalyvauti.

■ **Tautinių šokių grupės „Spindulys“** 35-mečio koncertas „Senosios skrynios paslaptys“ vyks šeštadienį, balandžio 30 d., 5 val. p. p. PLC Jaunimo rūmų salėje. Po koncerto PLC didžiojoje salėje vyks sukaktuvinis pokylis. Pradžią 7 val. v. Bilietus užsisakyti galite tel. 708-349-8432 (Aušra Jasaitytė-Petry).

■ **Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** šeštadienį, balandžio 30 d., 10 val. r. vyks klubo „Book-of-the-Month“ susirinkimas. Bus aptariama Antonette Sabonaitis knyga „Unte: Life in the Soviet Union as Seen Through the Eyes of a Child and a Teenager“. Knygą į anglų kalbą išvertė Gerald C. Tamkūtonis. Diskusija vyks anglų kalba, jai vadovaus Sigita Balzekas. Knygą galima įsigyti muziejaus parduotuvėje. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Mokestis – 5 dol. Daugiau informacijos galite gauti tel. 773-582-6500 arba rasti tinklalapyje www.balzekasmuseum.org.

■ **Pasaulio lietuvių centro (PLC) Moterų** renginių komitetas sekmadienį, gegužės 1 d., 12:30 val. p. p. didžiojoje salėje rengia Atvelykio vaišes. Visi nuširdžiai kviečiami smagiai praleisti popietę. Vietas užsisakyti galima tel. 630-257-8787 (PLC administracija).

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, Gedimino** lituanistinėje mokykloje (St. Andrews Lutheran Church, 10 S. Lake St., Mundelein, IL 60060) bus švenčiama Ma-

myčių ir tėvų diena. Dalyvaus visa mokyklos vaikučių-tėvėlių-mokytojų šeima. Svečiuosis Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo signatarė, aktorė Nijolė Oželytė. Norintys prekiauti mugėje kviečiami užsisakyti stalus (kaina – 25 dol.) tel. 847-668-1731 (Beata Ivanauskienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“** Cleveland skyriaus balandžio 17 d., Verbų sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje jaunos šeimininkės ruošia metinius pietus Lietuvos vaikams paremti. Tel. pasiteiravimui 440-546-0631(Stasė Kazlauskienė).

■ **Dallas, TX, lietuvių telkinyje balandžio** 28 d. 7 val. v. Holy Cross katalikų bažnyčioje (7000 Morning Star Dr., The Colony, Texas 75056) pirmą kartą bus aukojamos lietuviškos šv. Mišios. Jas atnašaus kun. Tomas Karanauskas, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas. Kviečiame visus į Mišias atvykti su tautiniais drabužiais. Po pamaldų – pabendravimas.

■ **Kviečiame visus Centrinio New Jersey** lietuvius nelikti abejingais ir balandžio 30 d. 8:30 val. r. atvykti į talką Estų namuose (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson NJ 08527). Su savimi prašoma atsinešti įrankius, reikalingus aplinkos tvarkymui, darbinės pirštines.

■ **Gegužės 15 d., sekmadienį, Estų** namuose (4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson NJ 08527) vyks JAV LB Centrinio New Jersey apylinkės visuotinis susirinkimas (tikslų susirinkimo laiką paskelbsime vėliau). Kviečiame dalyvauti visus apylinkės lietuvius. Bus pateikta 2010 m. finansinė ir veiklos ataskaita, svarstomi seniūnijų ir kiti aktualūs klausimai, vyks seniūnų rinkimai.

■ **Madison-Vilnius susigiminiavusių** miestų komitetas gegužės 21 d., šeštadienį, kviečia į tradicinę iškilmingą vakarienę (5 val. p. p. – kokteiliai, 7 val. v. – vakarienė) Madison Club (5 E. Wilson St., Madison, WI). Pagrindinė kalbėtoja – JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse. Norinčius dalyvauti prašoma pranešti iki gegužės 2 d. el. paštu aksa.milda@gmail.com arba tel. 708-224-6240 (Milda Aksamitauskas).

Lietuvių Operos spektaklis šį pavasarį neįvyks

Lietuvių Operos valdyba praneša, jog JAV Imigracijos departamentui atsisakius suteikti vizas į Franz Lehar operetės „Grafas Liuksemburgas“ pastatymą ketinusiems atvykti Lietuvos atlikėjams, gegužės 15 d. planuotas spektaklis neįvyks.

Premjera numatoma šių metų rudenį. Kai tik bus žinoma premjeros data, visuomenei bus apie tai pranešta. Visi įsigyti bilietai galios. Norintieji grąžinti bilietus, gali tai padaryti (tel. 630-833-1893; prašome palikti žinutę).

Lietuvių Opera atsiprašo savo ištikimų rėmėjų ir žiūrovų dėl šio įvykio ir tikisi rudenį įvykdyti savo sumanymą bei padovanoti nepakartojamą spektaklį, pažymint 55-tąjį jubiliejinį Operos sezoną!

Lietuvių Operos valdybos info

M. K. Čiurlionio 100-osioms mirties metinėms atminti skirtas sidabrinis medalis

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vardas garsėja pasaulyje, dailininko meninės vizijos iki šiol neprilygstamos ir pelnytai vertinamos visame pasaulyje. Tai kūrėjas, pralenkęs laiką, kurio talentas blykstelėjo neregėtu ryškumu sukrėsdamas tuometinį Lietuvos meno pasaulį. Nuo M. K. Čiurlionio prasidėjo Lietuvos profesionalusis menas.

2011-uosius UNESCO paskelbė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio metais. Minėdami 100-ąsias didžiojo lietuvių dailės ir muzikos klasiko mirties metines UAB „Monetų namai“ pristato atminimo medalį. Medalio kompozicija įprasmina didžiojo lietuvių kūrėjo darbus. Medalio autorius, garsus Lietuvos mažųjų skulptūrų ir medalių autorius – Algirdas Bosas.

www.monetunamai.lt info

Šlovinimo vakaras misijoje

Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Pacek šeima praėjusį penktadienį padovanojo susirinkusiems gražų maldos ir šlovinimo vakarą. Giesmės bendromis ir solo partijomis atliepė Šv. Rašto skaitinius. „Pacek Family Cantorium“ gieda ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Park. Pacek šeima taip pat yra St. Philomena Foundation steigėjai, šlovinimo malda bei giesmėmis besidalinantys su tikinčiais visoje Amerikoje ir už jos ribų.

Misija už vakarą atlikėjams atsidėjojo plovimais, gėlių puokšte bei namuose keptu šakočiu.

Grasildos Reinytės-Petkienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Dailininkė Gema Duoba Phillips jau atvyko į Čikagą susitikti su meno mylėtojų. Jos darbų retrospektyvinė paroda Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago IL) įvyks balandžio 15 d. 7:30 val. v. Lietuvių kilmės dailininkė iš Boston, MA, čikagiečiams savo darbus rodo pirmą kartą.

Nuotraukoje: Būsima paroda jau laukia žiūrovų.

Laimos Apanavičienės nuotr.